

RAUMAN KÄVELYN EDISTÄMISSTRATEGIA

“Käveleskelyn kulttuurillinen käyttöopas”

LUKIJALLE

LUKIJALLE

Raumalla on pitkät perinteet kävelyn edistämisestä. Rauman kävelykatujen historia ylettyy yli 40 vuoden taakse, jolloin kävelykatuja järjestettiin kesälauantaisin.

Shared space -katutila, jossa kulku tapahtuu kävelijän ehdoilla, otettiin käyttöön Raumalla ensimmäisten joukossa Suomessa. Samoin Suomessa ensimmäisten joukossa Raumalle laaditaan tämä kävelyn edistämistämisstrategia.

Jokainen ihminen on kävelijä ja lähes jokaiseen matkaan kuuluu kävelyä. Tämä kävelyn edistämistästrategia, Käveleskelyn kulttuurillinen käyttöopas, haluaa nostaa kävelyn sen ansaitsemalle paikalle. Visio ”Kävelen enemmän” on ajatus siitä, että Rauman parhaat palat ovat aistittavissa vain kävelemällä ja nimenomaan käveleskelemällä enemmän. Strategian on tarkoitus toimia ohjeena suunnittelijoille kävely-ympäristön kehittämisessä, kävelyn edistämistyön toteuttamisessa sekä kävelymyönteisiin asenteisiin vaikuttamisessa. Yhtäläillä se on kaikille raumalaisille suunnattu tietopaketti kävelystä. Strategian voi lukea kannesta kanteen, sitä voi selailla, tai siitä voi poimia mielenkiintoisimmilta vaikuttavat palaset.

Strategian toteutuminen vaatii kaupungin eri hallinnonalojen ja sidosryhmien yhteistyötä sekä resursseja. Se vaatii jokaista Raumalla liikkuvaa tuomaan kaupunkiin eloa ja osallistumista mm. antamalla palautetta kehittämiseen. Strategia edistää Raumalle vuonna 2018 laadittua kestävän liikkumisen suunnitelmaa.

Strategia laadittiin vuoden 2020 aikana, osittain Traficomin liikkumisen ohjauksen valtionavustuksen tuella. Työn aikana kuultiin asukkaita ja erikseen nuoria kyselyiden kautta. Toimenpiteitä ideoitiin sidosryhmätyöpajassa. Strategiaassa laaditut käyttäjäprofiilit helpottavat jatkossa raumalaisten kävelijöiden ominaispiirteiden huomioimisessa.

Strategian laadintaa ohjasi poikkihallinnollinen työryhmä, johon kuuluivat suunnittelupäällikkö Riikka Pajujoja, rakennuttajainsinööri Leena Ruusu-Viitanen, liikunnanohjaaja Kimmo Kouru, kaavoitusarkkitehti Mervi Tammi, viestintäsihteeri Saija Laaksovirta, matkailupäällikkö Irene Villanen sekä johtava asiantuntija Annu Korhonen (Traficom). Strategian laadinnasta vastasi Sitowise Oy, jossa sen laadintaan osallistuivat Laura Mansikkamäki, Satu Onnela, Matias Halmeenmäki, Janne Tuominen ja Mikko Vuorinen.

SISÄLTÖ

1	Taustaa	4
	1.1 Miksi kävely on tärkeää?	5
	1.2 Miksi kävely on tärkeää nimenomaan raumalla?	7
2	Raumalainen kävely	10
	2.1 Kyselyiden tulokset	11
	2.2 Käyttäjäprofiilit	13
	2.3 Kävely-ympäristön ominaispiirteet	19
3	Kävelyn edistämisen strategia	22
	3.1 Visio ja tavoitteet	23
	3.2 Kävely-ympäristön kriteeristö	25
	3.3 Tavoitekävelyverkko ja kehittämiskohteet	28
4	Kehittämistoimenpiteet	30
	A) Tiedon lisääminen ja asenteisiin vaikuttaminen	32
	B) Fyysisen ympäristön kehittäminen	34
5	Seuranta	38
	5.1 Tavoitteiden toteutuminen	39
	5.2 Seurannan menetelmät	41
6	Lähteet	52

1. TAUSTAA

TAUSTAA

1.1 MIKSI KÄVELY ON TÄRKEÄÄ?

Kävely kokoaa yhteen monta viihtyisyyden osa-aluetta. Kävely-ympäristö on samalla näyteikkuna kaupungin maisemiin, palveluihin ja paikalliseen kulttuuriin ihmisineen. Siten kävely-ympäristön laadulla on suora yhteys kaupungin imagoon. Ennen kaikkea kävely on joustava keino kokea muuta kaupunkielämää. Kävely houkuttelee, kun se koetaan hyödylliseksi, turvalliseksi, miellyttäväksi ja kiinnostavaksi (2).

KÄVELY MERKITSEE RAUMALAISILLE

- Parempaa mielialaa ja säilyvää liikuntakykyä
- Vaikutuksia yöuniin
- Päivän aloitusta, henkireikää
- Tärkeitä kävelyillä ystävän kanssa käytyjä keskusteluita
- Ei välttämättä oikein mitään. Vain tylsä ja kurainen tie, talvella pimeä.

Kuva: Rauman kaupunki

TAUSTAA

1.1 MIKSI KÄVELY ON TÄRKEÄÄ?

Kuvat: Rauman kaupunki

YKSIÖ

Kävelyn tarviin omaa halua.

- Helppoa - hyvä tapa yhdistää hyöty ja hui
- Parhaimmillaan turvallinen ja joustava tapa liikkua
- Edistää fyysistä ja henkistä terveyttä – helpottaa oloa
- Nostaa vireystilaa, toisaalta rentouttaa ja rauhoittaa
- Kävelijä aistii ja havainnoi ympäristöä monipuolisesti
- Kävely liittyy omatoimisuuteen ja itsenäisyyteen, varsinkin ikäihmisten toimintakykyyn.
- Kävely sopii kaikille. Se on parhaimmillaan helppo, matalan kynnyksen tapa liikkua, ulkoilla ja kohdata muita ihmisiä. Hyvät mahdollisuudet kävelyn tukevat siten sosiaalisuutta ja mielenterveyttä

YHTEISÖ

Kävelin voidaan kohdata toisia ihmisiä.

- Jalan liikkuminen on tasa-arvoista, se on kaikille avointa - tarvittaessa apuvälinein
- Kävelijälle turvallinen ja esteetön ympäristö on lähestyttävä kaikenikäisille
- Jalkautuminen tarjoaa kohtaamisia toisten ihmisten kanssa
- Kävely on edullista eikä vaadi suuria hankintoja
- Kävelyn houkutteleva ympäristö palvelee niin paikallisia kuin matkailijoita
- Kehon omin voimin liikkuminen on ekologista, samoin infra muuta liikennettä kevyempää
- Liikennemuotona joustava: ei vaadi parkkipaikan etsintää, reittiäkin voi vaihtaa helposti.
- Monipuolinen tapa tutustua kaupungin erilaisiin ympäristöihin, metsäretkistä ikkunaostoksiin

KAUPUNKI

Kauniista Rauman kaupunkiympäristöstä voi nauttia parhaiten kävelin ja kaikilla aisteilla.

- Jalkautuneet ihmiset tuovat elävyyttä katutilaan
- Kasvattaa paikallista liiketoimintaa ja lisää kaupungin elinvoimaa
- Kävely on tilallisesti tehokasta: kaupunkiin mahtuu enemmän ihmisiä
- Vähemmän melua ja päästöjä
- Kaupungin houkuttelevimmat kohteet ja maisemat ovat parhaimmillaan kävelijöille
- Hyödyt taloudelliset ja terveydelliset - mahdollisesti vaikutuksia sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannuksiin
- Kävelijän ympäristö ja reitein kytketyt kohteet parantavat kaupungin imagoa ja tunnistettavuutta
- Kävely vaatii muita liikenneympäristöjä pienimittakaavaisempaa suunnittelua ja paikasta riippuen myös laadukkaita materiaaleja. Keskusta-alueilla katu ympäristön laatu maksaa itsensä kuitenkin usein takaisin alueiden suosiossa asumiseen, vierailuun ja elinkeinoelämään.

TAUSTAA

1.2 MIKSI KÄVELY ON TÄRKEÄÄ NIMENOMAAN RAUMALLA?

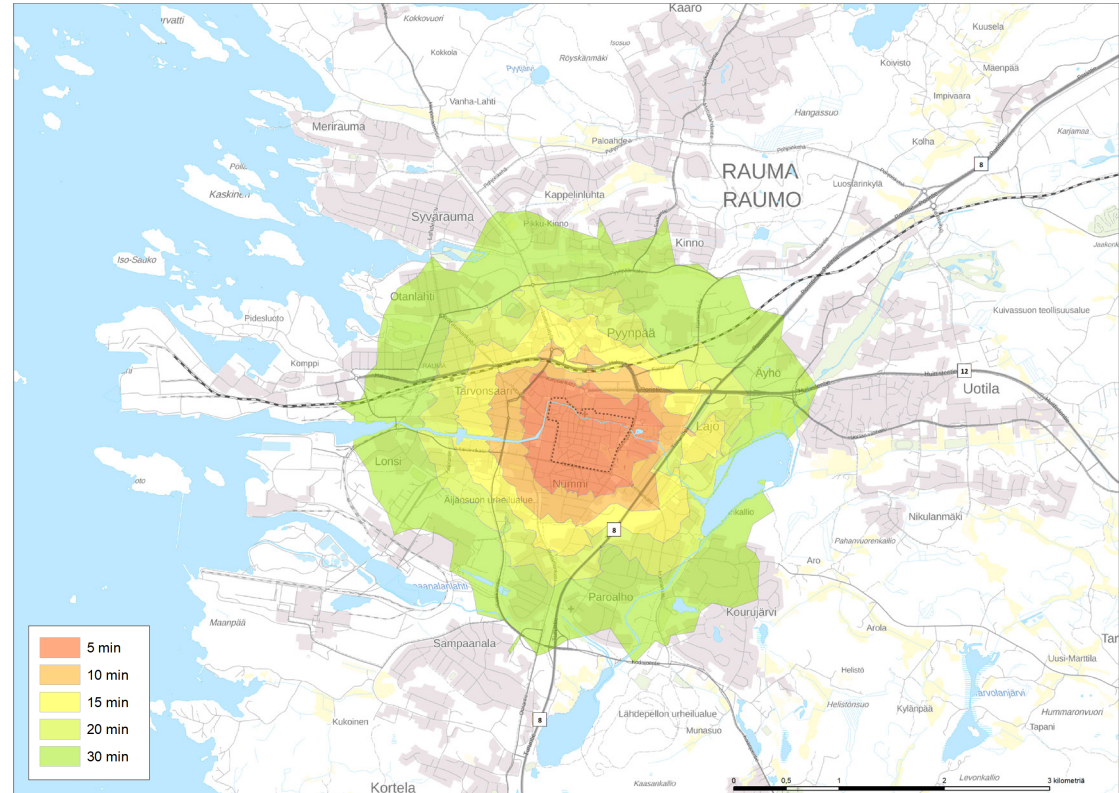
Kuva: Rauman kaupunki

JALAN TUNNELMASTA TOISEEN

Raumalla on vireä ulkoilukulttuuri: tarjolla on reittejä metsissä ja rannoilla. Kävely on liikunnan ja virkistyksen lisäksi vartenotettava kulkumuoto ja kaupungissa olemisen tapa. Sujuvien reittien lisäksi tarvitaan viihtyisiä, vapaaehtoiseen oleskeluun kutsuvia paikkoja. Käveleskely on luonteva tapa kokea Rauma.

RAUMAN VAHVUUDET

Rauman tiivis kaupunkirakenne ja tasainen maasto suosivat jalan ja pyörällä kulkemista. 80 % raumalaisista asuu 5 km etäisyydellä keskustasta. Kaupungin kaupalliset palvelut kuten vahva kivijalkakauppa ja hypermarketit sijoittuvat Rauman keskusta. Kaiken lisäksi keskustasta on pääsy loistavien ulkoilumahdollisuuksien, kuten meren, metsien ja järvimaisemien äärelle. Rauman identiteetti on vahvasti merellinen. Keskustasta ei ulotu näkymiä merelle asti, mutta merestä muistuttaa Kanalinranta.

Vanhan Rauman ajallinen saavutettavuus jalan

TAUSTAA

1.2 MIKSI KÄVELY ON TÄRKEÄÄ NIMENOMAAN RAUMALLA?

RAUMA ON KÄVELYKESKUSTOJEN EDELLÄKÄVIJÄ

Raumalla on pitkät perinteet kävelykeskustasta. Maailmanperintökohteessa Vanhassa Raumassa on kävelykatuja järjestetty jo yli 40 vuotta sitten kesälauantaisin. Kävelykeskustana kesäisin Vanha Rauma on ollut jo 20 vuoden ajan ja siellä on pitkät kokemukset kaikkien liikennemuotojen sovussa jakamasta shared space -katutilasta. UNESCO:n maailmanperintökohde on niin vetovoimatekijä kuin ydinkeskustan suunnittelua ohjaava tekijä. Tärkeää on kuitenkin linkittää vanha kaupunki ja

keskustan reitit muihin Rauman kiinnostaviin ja runsaassa käytössä oleviin kohteisiin.

TAVOITTEELLISTA TYÖTÄ KESTÄVIEN KULKUMUOTOJEN EDISTÄMISEKSI

Raumalla on määrätietoisesti edistetty kestävien kulkumuotojen edellytyksiä. Kestävän liikkumisen suunnitelmassa (v. 2016) määritettiin kestävän liikkumisen pilarit, jotka pohjautuvat Rauman kaupunkistrategiaan. Suunnitelman tavoitteista yhteistyön parantaminen ja keskustan esteettömyys koskettavat erityisen hyvin kä-

velyä, mutta myös pyöräliikenteen kehittäminen palvelee kävelyn edellytyksiä. Rauman merellisen keskustareitin konseptisuunnitelmassa (v. 2016) on tunnistettu kehitettävä kävelyreitti, jossa jo nykyisinkin on paljon olemassa olevia kohokohtia. Näistä lähtökohdista on hyvä edetä kattavampaan kävelyn edistämisstrategiaan.

Kestävän liikkumisen pilarit

Kuva: Rauman kaupunki

KAUPUNGIN MUUT TAVOITTEET

Kävely liikuntana, virkistyksenä sekä urbaanin olemisen ja liikkumisen muotona yhdistää monia kaupungin tavoitteita.

- Terveet ja vireät kuntalaiset
- Luonteva osa kestävää ja vastuullista matkailua
- Asumisen vetovoimatekijä
- Tukee kaupungin tavoitetta kohti hiilineutraaliutta Hinku- kaupunkina
- Pyöräilyn kehittäminen ollut hyvä esimerkki
- Lakisääteinen esteettömyys kaupunkitilassa

JALAN LIIKKUVAT TARVITSEVAT ÄÄNEN

- Tiivis kaupunkirakenne mahdollistaisi monelle arjen matkojen taittamisen jalan.
- Suunnittelua on viime vuosikymmenenä tehty pääosin pyöräliikenteen ehdoin, mikä on jättänyt jalankulkijoiden olosuhteiden huomioimisen vähemmälle. Jalan liikutaan kuitenkin iästä ja kulkuvälineestä riippumatta aina vähintään osa matkaketjua.
- Kävely ei kaikille tuttu, kiinnostava tai riittävän helppo tapa arjessa
- Keskustan tarjonta voisi olla reitein helpommin löydettävissä. Meren ja keskustan yhteys on tärkeä, samoin pääsy keskustasta metsäreiteille.
- Eri alueiden välisten siirtymien helpottaminen.
- Julkisen liikenteen kehittäminen tukisi kävelyä
- Kunnossapito ja kävelyn profiloidut reitit vaativat vielä kehittämistä

2. RAUMALAINEN KÄVELY

RAUMALAINEN KÄVELY

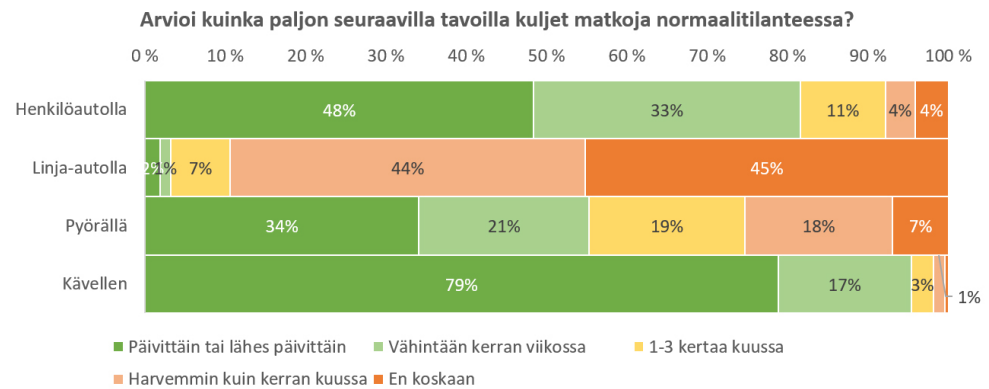
2.1 KYSELYIDEN TULOKSET

ASUKKAIDEN NÄKEMYKSIÄ KUULTIIN

Raumalaisten näkemystä kävelyn nykytilanteesta, kehittämisestä ja asenteista kävelyn kartoitettiin asukaskyselyllä huhtikuussa 2020. Kyselyyn saatiin 217 vastausta. Vastajat olivat pääosin naisia (70 %) ja heidän keski-ikänsä oli 50 vuotta. Nuorille suunnattiin oma tiiviimpi kyselynsä kävelyn kannusteista, esteistä ja edistämisestä syyskuussa 2020.

KÄVELLEN KULJETAAN LIIKUNTA- JA VIRKISTYSMATKOJA

Raumalaisille tehdyn kyselyn perusteella kävely on ylivoimaisesti käytetyin kulkumuoto. Päivittäin tai lähes päivittäin kävelee 79% vastaajista. Kävellessä liikutaan varsinkin liikunta- ja virkistysmatkoja. Sen sijaan arjen matkat töihin, opiskeluihin tai harrastuksiin taite- taan muilla tavoin. Näin ollen kävelyllä on vielä paljon hyödyntä- mätöntä potentiaalia Rauman tiiviissä kaupunkirakenteessa.

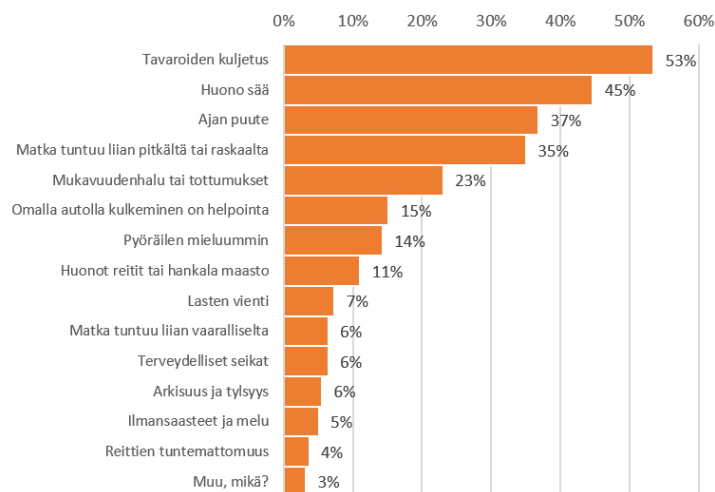

Vastaajien arvio matkojen jakautumisesta eri kulkumuotojen kesken

RAUMALAINEN KÄVELY

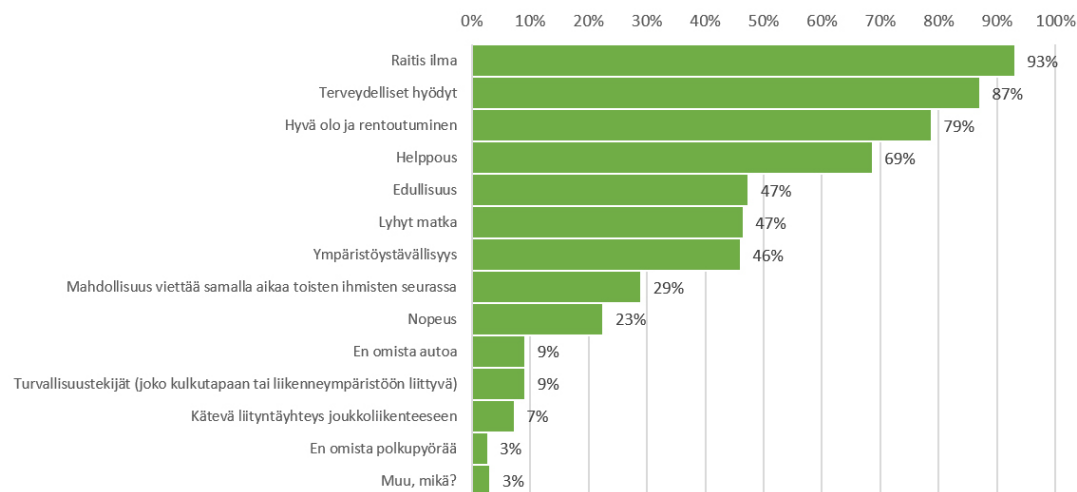
2.1 KYSELYIDEN TULOKSET

Mitkä tekijät estävät kävelyäsi arjen matkoilla?

Kävelyä estävät tekijät

Mitkä tekijät kannustavat kävelyyn arjen matkoilla?

Kävelyyn kannustavat tekijät

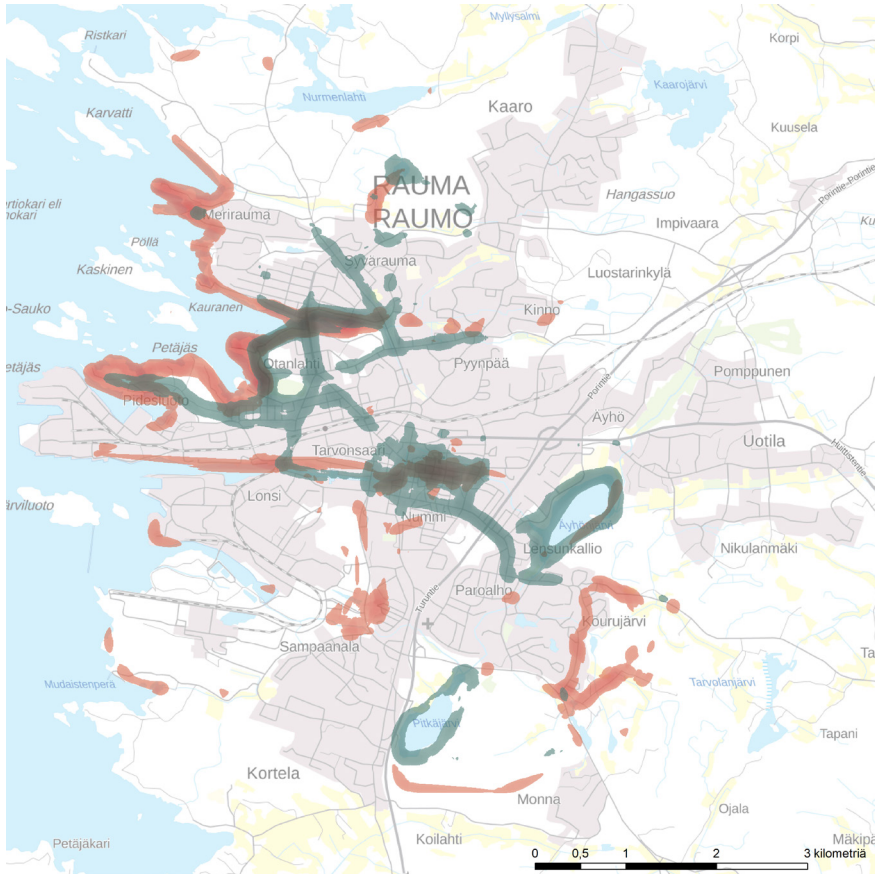
ARJEN KÄVELYLTÄ VAADITAAN HOUKUTTELEVUUTTA JA HELPPOUTTA

Kävelyyn raumalaisia kannustaa erityisesti raitis ilma, terveystekijät, hyvä olo ja rentoutuminen sekä helppous. Kävelyn vetovoimatekijöitä ja kävelyreitien valintaan vaikuttavia tekijöitä olivat lisäksi kaunis kaupunki, vihreys, viihtyisyys ja luonnon läheisyys. Nuorilla kävelyn motivaattorina korostuu muita käyttäjäryhmiä

enemmän ystävien kanssa oleminen. Esteitä kävelylle ovat varsinkin tavaroiden kuljetus, huono sää, ajan puute ja matka pituus tai raskaus. Kyselyssä esille nousseet kävelyn esteet ja mahdollisuudet on esitetty yläpuolella olevissa kuvaajissa.

RAUMALAINEN KÄVELY

2.2 KÄYTTÄJÄPROFIILIT

Vastaajien merkitsemät nykyiset (vihreä väri) ja toivotut kävelyreitit (punainen väri).

KÄVELYREITTIEIDEN KEHITTÄMISTÄ KAIVATTIIN MERENRANTAAN JA KESKUSTA-MERENRANTA VÄLILLE

Kävelyn edistämiseksi toivottiin jalankulkureittien ja kävelypainotteisten alueiden lisäämistä, siistimpää ja viihtyisämpää ympäristöä, parempaa reittien kunnossapitoa sekä tylsien ja pitkien suorien kehittämistä. Nuoret ehdottivat kävelyn edistämiseksi sähköpotkulautoja, turvallisuuden parantamista (pimeys ja liikenneturvallisuus), oikoreittejä ja piristystä katukuvaan.

Kävelyn lisääminen vaatii erityisesti omaa halua, asennetta sekä sopivia varusteita. Esimerkkinä toimiminen voisi innostaa myös muita kävelemään vaikkapa työyhteisön sisällä. Viereisessä kuvassa on esitetty kyselyyn merkityt raumalaisten nykyiset kävelyreitit vihreällä sekä toivotut kävelyreitit punaisella. Raumalaiset toivoivat kävely-yhteyksien kehittämistä varsinkin merenrannassa ja keskusta-merenranta välillä. Nykyiset reitit keskittyvät järvien ympäristöön ja merenrantaan.

Kyselyiden pohjalta muodostettiin käyttäjäprofileja tyypillisistä raumalaisista liikkujista. Profiilit mukailevat vastaavia, joita tunnistettiin Rauman pyöräilyn markkinointi palvelumuotoilun keinoin -projektissa (2017). Käyttäjäprofilien avulla voidaan ryhmittää erilaisia tarvekokonaisuuksia tai käyttäjiä helposti kommunikoitaviksi tyyppiesimerkeiksi. Esimerkiksi neljällä pyörällä liikkuva on pääasiassa autoileva ryhmä ihmisiä, jotka liikkuvat jalkaisin harvakseltaan ja voivat kokea pitkät kävelysiirtymät työlänään, tai että autolla vaan on kätevää ajaa lähelle kohdetta. Käyttäjäprofileja voidaan käyttää nykytilasta viestimiseen, mutta myös suunnittelun tukena muistuttamassa erilaisista ihmisistä ja tarpeista, joita tulisi huomioida.

RAUMALAINEN KÄVELY

2.2 KÄYTTÄJÄPROFIILIT

1

ARKILIIKKUJAT

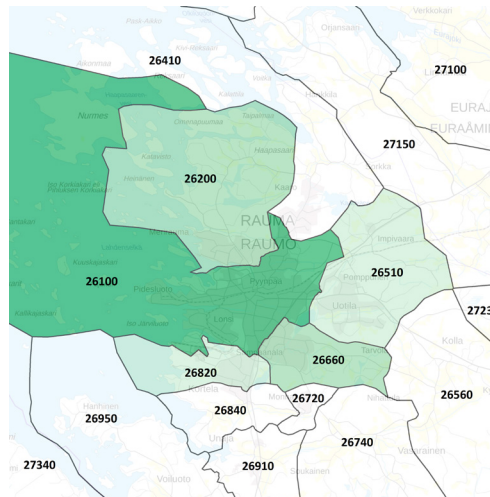
“Kävely on terveellinen liikkeitapa. Raumalla on viihtyisiä ja rauhallisia reittejä kulkea koiran ja lasten kanssa. Pienen kaupungin keskustassa on helppo kävellä, jolloin ei tule turhaa ajelua ja parkkipaikan etsintää.”

TYYPILLINEN ARKILIIKKUJA

Tyypillinen raumalainen arkiliikkuja on keski-ikästään 32-vuotias, useimmiten nainen ja noin puolella vastaajista on lapsia, 76% käyvät työssä ja 18% ovat opiskelijoita.

Arkiliikkuja káveleminen voi olla paras ja vaivattomin kulkumuoto liikkuu - ei tarvitse etsiskellä parkkipaikkoja kun kaupunki on káteven kokoinenkin.

Arkikávely myös yhdistää mukavalla tavalla liikunnan ja paikasta toiseen siirtymisen, seká auttaa pitámään mielen virkeänä. Työmatkalla voi hoitaa pienemmät ostokset, mutta matkan pituus ja kantamusten määrä muodostuvat esteiksi arkikávelijöille.

Kyselyyn vastanneet arkiliikkuajat postinumeroalueittain

KÁVELEMISEN KANNUSTIMET

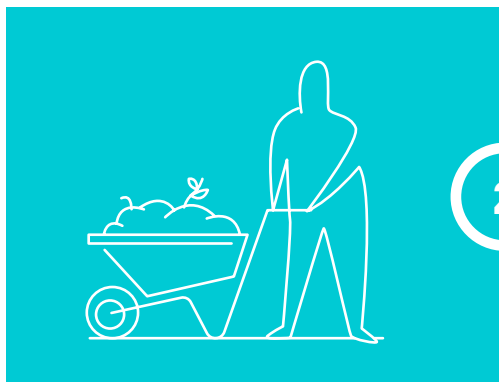
Raitis ilma	94%
Terveydelliset hyödyt	85%
Hyvä olo	79%
Helppous	79%
Lyhyt matka	76%

KÁVELEMISEN ESTEET

Tavaroiden kuljetus	62%
Ajan puute	62%
Matka tuntuu liian pitkältä tai raskaalta	53%
Huono sää	50%
Mukavuudenhalu ja tottumukset	24%

RAUMALAINEN KÄVELY

2.2 KÄYTTÄJÄPROFIILIT

2

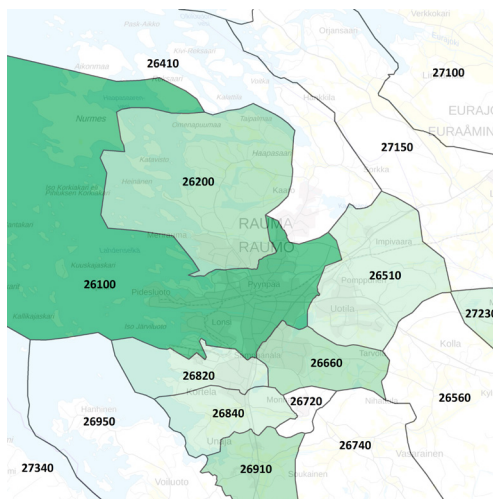
VIRKISTYSLIIKKUJAT

“Liikkumista ja kuntoilua, raikasta happea, luonnossa rentoutumista ja luonnon ihmettelyä, kävely selkeyttää ajatuksia.”

TYYPILLINEN VIRKISTYSLIIKKUJA

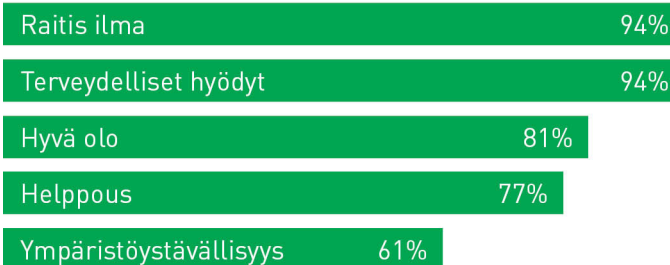
Tyypillinen raumalainen virkistysliikkuja on keski-ikästään 67-vuotias, lähes puolet ovat miehiä ja taloudessa ei enää asu lapsia, kaikki ovat eläkeläisiä.

Kävely on juuri tälle käyttäjäryhmälle luontevin liikumismuoto pienessä kaupungissa, jossa etäisyydet ovat lyhyitä ja tunnelma on turvallinen. Virkistysliikkuajat nauttivat merellisestä luonnosta ja liikkumisen tuomasta hyvästä olostä ja positiivisista terveysvaikutuksista. Tälle ryhmälle puhdas luonto ja ympäristöystävälliset valinnat ovat myös tärkeitä.

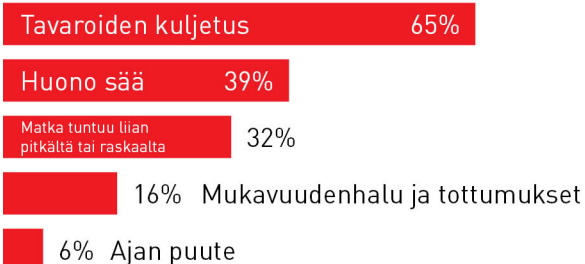

Kyselyyn vastanneet virkistysliikkuajat postinumeroalueittain

KÄVELEMISEN KANNUSTIMET

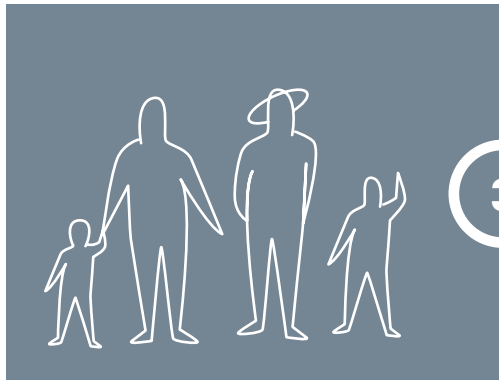

KÄVELEMISEN ESTEET

RAUMALAINEN KÄVELY

2.2 KÄYTTÄJÄPROFIILIT

3

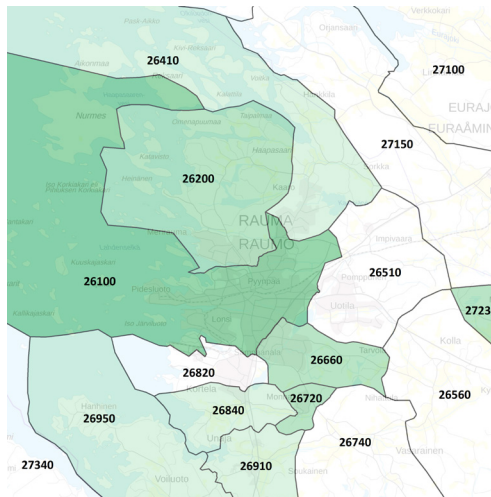
NELJÄLLÄ PYÖRÄLLÄ LIIKKUVAT

“Perhearjen pyörittäminen helpottuu kun on oma auto. Raumalla on kätevää autoilla ydinkeskustaa myöden.”

TYYPILLINEN NELJÄLLÄ PYÖRÄLLÄ LIIKKUVA

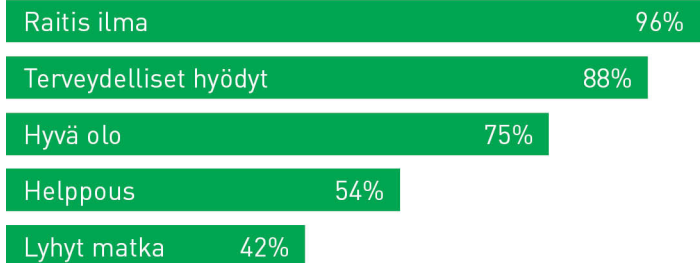
Raumalainen neljällä pyörällä liikkuva on keski-ikältään 43-vuotias työssäkäyvä lapsiperheen äiti (83%).

Neljällä pyörällä liikkuvan suhde kävelyn on kaksijakoinen. Osa heistä välttelee kävelyä kategorisesti, kun taas toiset kaipaavat vaihtelua omalla autolla liikkumiselle. Oma auto tuo arkeen helppoutta ja omaehtoisuutta, josta saattaa olla vaikeaa tinkiä.

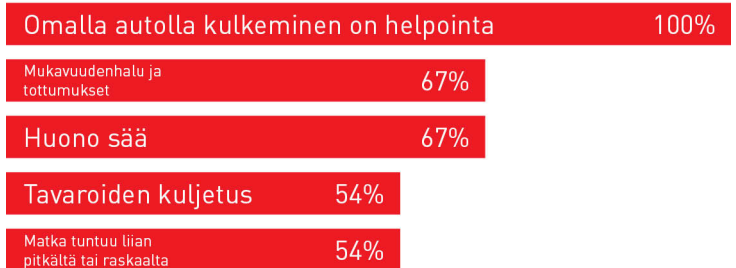

Kyselyyn vastanneet neljällä pyörällä liikkuvat postinumeroalueittain

KÄVELEMISEN KANNUSTIMET

KÄVELEMISEN ESTEET

RAUMALAINEN KÄVELY

2.2 KÄYTTÄJÄPROFIILIT

4 NUORET

“Käveleskely on ajanviettoa kavereiden kanssa.”

TYYPILLINEN RAUMALAINEN NUORI

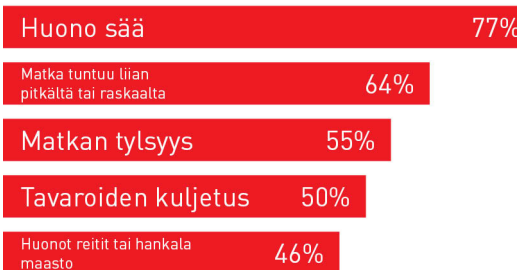
Raumalaiset nuoret ovat kuin muidenkin kaupunkien nuoret. He viettävät aikaa ystäviensä kanssa ja tarvitsevat paikkoja oleskeluun tai käveleskelevät ympäriinsä jutustellen.

Nuoria saattavat pelottaa pimeät reitit ja suurten teiden ylitykset. Heitä kiinnostavat vaihtoehtoisena liikkumismuotona sähköskuutit.

KÄVELEMISEN KANNUSTIMET

KÄVELEMISEN ESTEET

RAUMALAINEN KÄVELY

2.2 KÄYTTÄJÄPROFIILIT

MATKAILIJAT

“Kävely on paras tapa kokea Rauma.”

TYYPILLINEN MATKAILIJA

Rauma on kävelijän kokoinen kaupunki. Jalkaisin on mahdollista saavuttaa tärkeimmät nähtävyydet ja palvelut sekä liikkua sen verran hitaasti, että ehtii aistimaan Rauman salaisuuksia, kuten vaikkapa pullantuoksuisia sisäpihoja.

Matkailijoiden aktiviteetteina ovat mm. nähtävyyksien katselu, kahvilat, kulttuuriperintöön tai museoihin tutustumisen sekä ostosten tekeminen.

KÄVIJÄTYYPPI

Kotimainen matkailija	46%
Paikallinen lähialueen asukas	27%
Ulkomaalainen matkailija	27%

RAUMALAINEN KÄVELY

2.3 KÄVELY-YMPÄRISTÖN OMINAISPIIRTEET

PALJON ON VAIN KÄVELYMATKAN PÄÄSSÄ

Rauman ehdoton vetonaula on kävelypainotteinen Vanhan Rauman alue, jossa ympäristö kutsuu kävelemään pienipiirteisyydellään ja kiinnostavilla kohteillaan. Rauman keskustaan kuuluu myös Kanalinrantaa ja uudempaa leveämpää katuverkkoa.

Rauman suurimmat työpaikkakeskittymät ovat keskustan alue sekä keskustan liepeillä sijaitsevat isot päivittäistavarakaupan yksiköt ja sairaala. Teollisuutta on satamassa sekä valtatie 8 ja Isometsäntien ympäristössä. Keskustan tuntumassa sijaitsee myös järviolueita ja väljempiä asuinalueita.

Tulevina vuosina keskusta levittäytyy uuden kauppakeskuksen myötä Kanalin pohjoispuolelle sekä rakentuvan Karin kampuksen suuntaan keskustan eteläpuolelle.

Erityisesti kesäaikaan kävelykatuaikana keskusta on täynnä ihmisvilinää ja tapahtumia. Iltaisin ja muina vuodenaikoina sen sijaan on hiljaista.

Suuressa osassa keskusta-aluetta katutilaa hallitsee autoliikenne. Autoliikenteen vähentäminen keskustassa parantaisi edelleen kävelyn olosuhteita, sillä autoliikenne ja autojen kovat nopeudet koetaan kävelyn mielekkyyttä vähentävinä tekijöinä.

Pysäköinti on Raumalla ilmaista, tosin osittain aikarajoitettua. Isompia pysäköintialueita on neljä keskustan laitamilla. Lisäksi keskustan ilmaiset kadunvarsipaikat ovat suosittuja.

Kuva: Rauman kaupunki

VEHREYTTÄ JA VIRIKKEITÄ MUTTA MYÖS PITKIÄ, TYLSIÄ SUORIA

Rauman vehreä ympäristö on miellyttävä arjen liikkujalle. Toisaalta pääväylien varalta kulkevat suorat pitkät katuosuudet eivät tarjoa virikettä kävelijälle ja saa matkan tuntumaan pidemmältä kuin se onkaan. Kävelijä kiinnittää katuverkossa huomiota autoliikenteen lisäksi korttelikokoon, pitkiin suoriin osuuksiin, reittien selkeyteen, kunnossapidon tasoon sekä virikkeiden ja taukopaikkojen määrään. Näiden tekijöiden suhteen jalankulkuverkon taso keskustassa vaihtelee, mikä vaikuttaa myös reittien rooliin läpikulun tai vapaaehtoisen oleskelun paikkoina.

ESTEETTÖMYYS ON RATKAISTAVISSA OLEVA HAASTE

Keskustan esteettömyyteen on panostettu tapauskohtaisesti mm. katujen sulanapitojärjestelmällä ja välttämällä taseroja. Paikallista lähellä kotia tapahtuvaa kävelyä Raumalla pyritään edistämään toteuttamalla esteettömiä reittejä ja levähdyspaikkona asuinalueiden lähiympäristöön. Erillistä esteettömyyssuunnitelmaa Raumalla ei vielä ole. Varsinkin Vanhan Rauman mukulakiveykset ja sisäänkäynnit ovat esteettömyyden näkökulmasta haaste.

RAUMALAINEN KÄVELY

2.3 KÄVELY-YMPÄRISTÖN OMINAISPIIRTEET

Kesäistä katuelämää Kauppakadulla (Lähde: Rauman kaupunki)

Kuva: Rauman kaupunki

SUJUUVUUTTA KULKEMISEEN

Suojateiden valo-ohjaus Raumalla koetaan jalankulkijaa syrjivänä pitkien odotusaikojen vuoksi eikä suojatie ole aina jalkakäytävän luonnollisena jatkeena. Useat liikennevalo-ohjatut kadunylitykset suosituilla reitillä luovat estevaikutusta ja aiheuttavat turhia viiveitä jalankulkijalle kuin myös pyöräilijälle. Valo-ohjauksen uudet ratkaisut voisivat sujuvoittaa jalankulkijan matkaa.

KÄVELYN JA PYÖRÄILYN EROTTAMINEN

Pyöräliikenteen määrän kasvaessa on Raumallakin entistä enemmän noussut keskusteluun jalankulun ja pyöräliikenteen erottelutarve. Pyöräilijöiden kovat nopeudet aiheuttavat jalankulkijoissa turvattuun ja vaaratilanteita. Pyöräilijän näkökulmasta jalankulkijoiden toisinaan arvaamattomat liikkeet estävät pyöräilijän sujuvan etenemisen. Kulkumuotojen erottelu olisi tarpeen vilkkaimmilla reiteillä kuten Syväraumankadulla.

VIRKISTYSREITTIEEN KEHITYSTYÖTÄ TEHDÄÄN

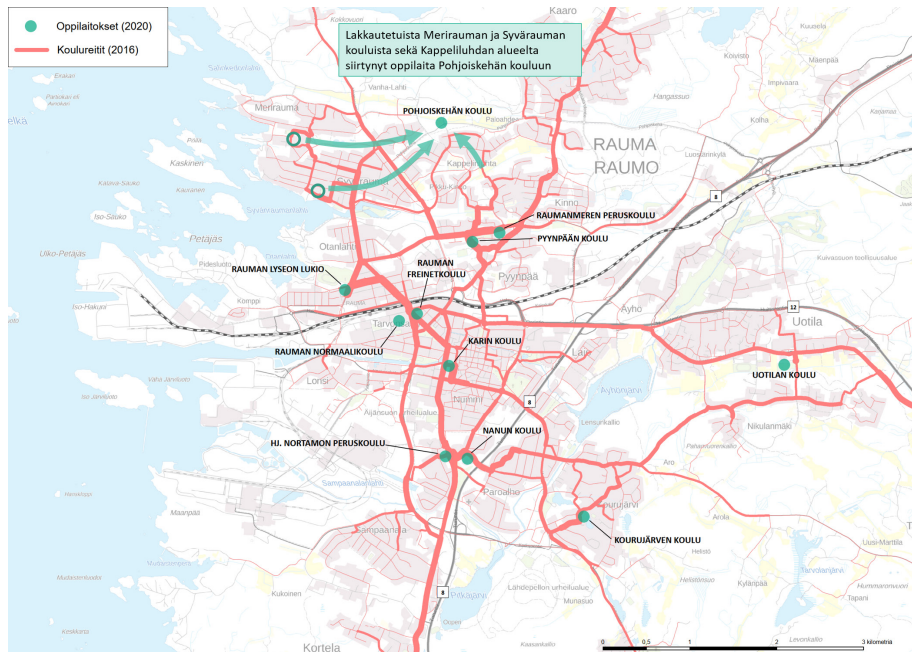
Raumalla on runsaasti viihtyisiä ja luonnonläheisiä virkistysreittejä, joita myös hyödynnetään paljon. Reittien kehittämiseen on panostettu viime vuosina. Merenrantaa pitkin myötäilevä Suvitie on juuri kunnostettu ja saanut asukkailta hyvää palautetta. Lisäksi asukkailta saatujen palautteiden pohjalta kävelyreiteille lisätään levähdyspaikkoja ja roska-astioita sekä kunnostetaan oikopolkuja.

TURVALLISUUS ON PERUSEDellyTYS

Jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuus on perusedellytys liikkumiselle. Sen seuraaminen ja vaaranpaikkoihin puuttuminen on jatkuvaa työtä myös Raumalla. Jalankulkuonnettomuudet keskittyvät väylille, joissa on myös eniten liikennettä. Keskustan sisääntuloväylät mm. Valtakatu, Syväraumankatu ja Nortamonkatu erottuvat onnettomuuskartalla. Vuonna 2018 toteutetun suoja-

RAUMALAINEN KÄVELY

2.3 KÄVELY-YMPÄRISTÖN OMAISPIIRTEET

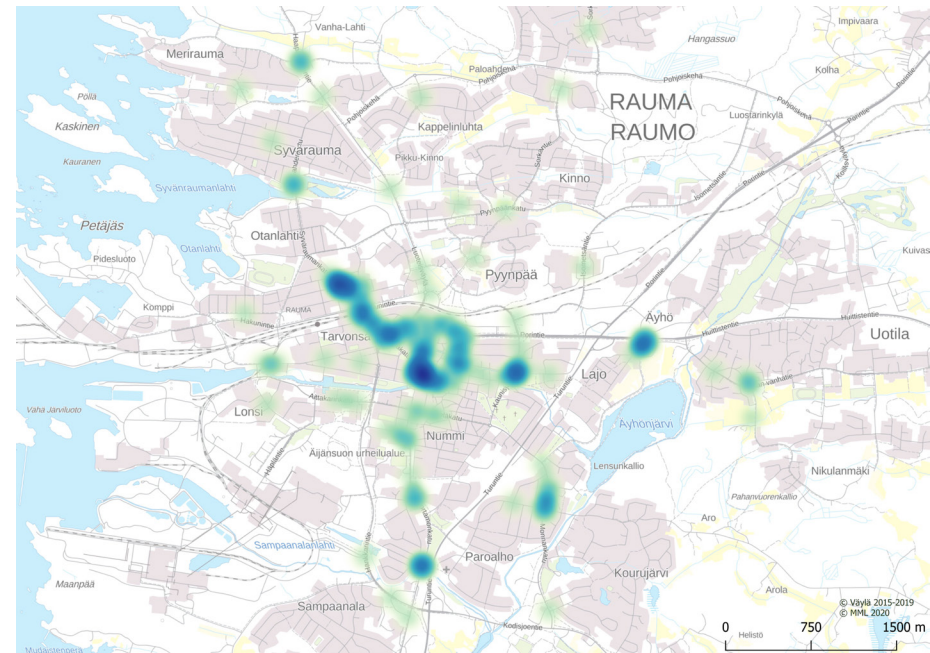

Suosituimmat koulureitit vuonna 2016

tiekyselyn tuloksena todettiin, että Raumalla jokaisella käyttäjäryhmällä on suojatiekäyttäjymisessä parantamisen varaa. Autoilijat eivät aina pysähdy suojatien eteen, vaikka viereisellä kaistalla oleva auto olisikin pysähtynyt. Jalankulkijoilta sen sijaan toivotaan tarkkaavaisuutta ja havaittavuutta (heijastimet). Turvattomimmat suojatiet olivat Laivurinpolun-Hankkarintien-Vähämaanpuiston ja Luoteisvähylän-Tehtaankadun liittymät. Myös Raumalle tyypilliset pitkät kadunylitykset mm. Syväraumankadulla lisäävät turvattomuutta.

TOTTUMUKSET LIIKKUA OPITAAN JO LAPSENA

Liikkumisen perusta luodaan jo lapsena, josta se kantaa koko elämän. Pienet lapset ottavat mallia vanhemmilta, vähän vanhempana kaverien merkitys korostuu. Koulumatkojen aktiivinen liikkuminen edistää kokonaisvaltaisesti lasten terveyttä ja hyvinvointia. Aamunsa liikkuen aloittanut lapsi oppii ja jaksaa keskittyä paremmin. Koulumatkoilla turvalliset reitit ovat perusedellytys. Reittien liikenneturvallisuuspuutteet johtavat helposti lisääntyneeseen saattoliikenteeseen koulujen ympäris-

Jalankulku-, polkupyörä- ja mopo-onnettomuudet vuosilta 2014-2018

toissa, jolloin oravanpyörä yhä huonompaan liikenneturvallisuustilanteeseen on valmis. Myös lapset arvostavat reittien viihtyisyyttä ja virikkeellisuutta. Lapset itse kannattaa ottaa mukaan arvioimaan ja ideoimaan reittien kehittämistä ja samalla opitaan liikenteessä liikkumisesta. Koulujen liikennekasvatus ja aktiiviseen koulumatkaliikkuamiseen kannustaminen on jo nykyisin tärkeää jatkuvaa työtä Raumalla.

3. KÄVELYN EDISTÄMISEN STRATEGIA

KÄVELYN EDISTÄMISEN STRATEGIA

3.1 VISIO JA TAVOITTEET

VISIO

Visio on toive tulevaisuuden tilanteesta. Tämä kävelyn visio pohjautuu Rauman nykyisiin vahvuuksiin ja kehityspotentiaaliin sekä tähtää lähitulevaisuuteen.

Kävelen enemmän

Rauman aistiminen kävelen on paikallinen ylpeyden aihe. Jalan kaupungin helmet ovat löydettävissä ja tarjolla kaikille. Kaupunki kehittyy käveltävän kokoisena ja raumalainen tuntee kävelyn.

Vilkas katuelämä ja jalan liikkuvat ihmiset nähdään elintärkeänä palvelutarjonnan, matkailijoiden ja asukkaiden houkuttelevuuden sekä paikallisten hyvinvoinnin lähtökohtana.

Kuva: Rauman kaupunki

KÄVELYN EDISTÄMISEN STRATEGIA

3.1 VISIO JA TAVOITTEET

Kuva: Rauman kaupunki

TAVOITTEET

Päätökseen lähtä liikkeelle kävellessä vaikuttavat monet seikat: kävelyn kiinnostavuus, helppous, olosuhteet, vertaisten asenteet ja oma halu. Siksi kaupungin tavoitteena on tukea kävelyä usealla saralla.

TEEMA: TIEDON LISÄÄMINEN JA ASENTESIIN VAIKUTTAMINEN

Kävely tutuksi. Rauman kävellessä koettavista kohteista, reiteistä ja paikalliskulttuurista on saatavilla tietoa helposti, kattavasti ja houkuttelevasti. Kaupunki viestii aktiivisesti kävelyn hyödyistä ja kävelyn tilannekuvasta.

Kaupunki rohkaisee kävelyyn ja madaltaa kynnystä siihen. Raumalla kaupungin kävelykulttuuria vahvistetaan yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Yhteistyön tavoitteena on saada kaupunkiin kävelyä kulkumuotona tukevia tapahtumia, tempauksia ja palveluita.

TEEMA: FYYSISEN YMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN

Keskustassa priorisoidaan kävellessä liikkuvien turvallisuus, helppous ja viihtyisyys, huomioiden luonte- ja liittymisen muihin kulkumuotoihin. Keskustan esteettömyyttä ja kävely-ympäristön laatua kehitetään. Koko kaupungin laajuudella edistetään asuin-, työpaikka- ja palvelukeskittymien sekä virkistysalueiden saavutettavuutta kävellessä.

Kävely-ympäristöjä kehitetään kadun rakenteita suunnitellen, parantaen ja hoitaen. Samalla kävelyä tuetaan koko kaupungin yhteisiä kestävän liikkumisen periaatteita kehittämällä.

KÄVELYN EDISTÄMISEN STRATEGIA

3.2 KÄVELY-YMPÄRISTÖN KRITEERISTÖ

TURVALLISUUDESTA KOHTI VIIHTYISYYTTÄ JA VIRIKKEELLISYYTTÄ

Kävely-ympäristön tulee olla ennen kaikkea turvallinen ja saavutettava kaikille. Jotta kävelyreittien käyttö koettaisiin hyödylliseksi, tulee kulkumuodon ketteryyttä tukea ratkaisulla, jotka edistävät helppoutta ja sujuvuutta. Paikkojen saavutettavuus kävellessä houkuttaa kävelemään ja kävelyreitti valitaan, jos se on lyhin. Virkistys- ja ulkoilureittien tulee olla laadukkaita koko kaupungin laajuudesta tarjoten kaikille mahdollisuuden virkistyä jalan kulkien. Kohokohtia kaupunkiin luodaan panostamalla viihtyisyyteen ja houkuttelevuuteen esim. levähdyspaikoilla, kävelyreittiä reunustavalla kasvillisuudella, kiinnostavalla rakentamisella ja yleisen kaupunkikuvan laadulla, kuten kiveyksin. Erityisen kiinnostavaa kävelijän näkökulmasta ovat muut ihmiset, jotka ovat virike itsessään.

- **Turvallisuus ja saavutettavuus**
- **Helppous ja sujuvuus**
- **Viihtyvyys, houkuttelevuus ja virikkeet**

Kaupungin käyttö ja tiiveys painottuu keskustaan ja varsinkin tietyille suosituimmille reiteille. Ensi vaiheessa kävelyn edistämistä onkin järkevää painottaa käyttäjämäärien mukaan. Koko kaupungin osalta keskeistä on turvallisuus ja saavutettavuus, etenkin palveluihin, kouluihin ja työpaikoille suuntautuvilla reiteillä. Esteettömyys tulee huomioida kaikkialla ja erityisesti huipputasolla. Vanhassa Raumassa haasteena on sovitaa esteettömyyden vaatimukset kulttuurihistoriallisuuden säilyttämiseen.

Keskustaajamien väliset reitit sekä pääreitit palveluihin, kouluihin ja työpaikoille olisi syytä olla myös helppoja ja sujuvia. Nähtävyyksien, virkistyspaikkojen ja palveluiden ympäristöjen tulisi houkutella pysähtymään, jotta ulkoilmassa jaksetaan viettää aikaa jalan. Tämä ulkona oleskelevien ihmisten massa rohkaisee edelleen lisää ihmisiä jaloittelemaan.

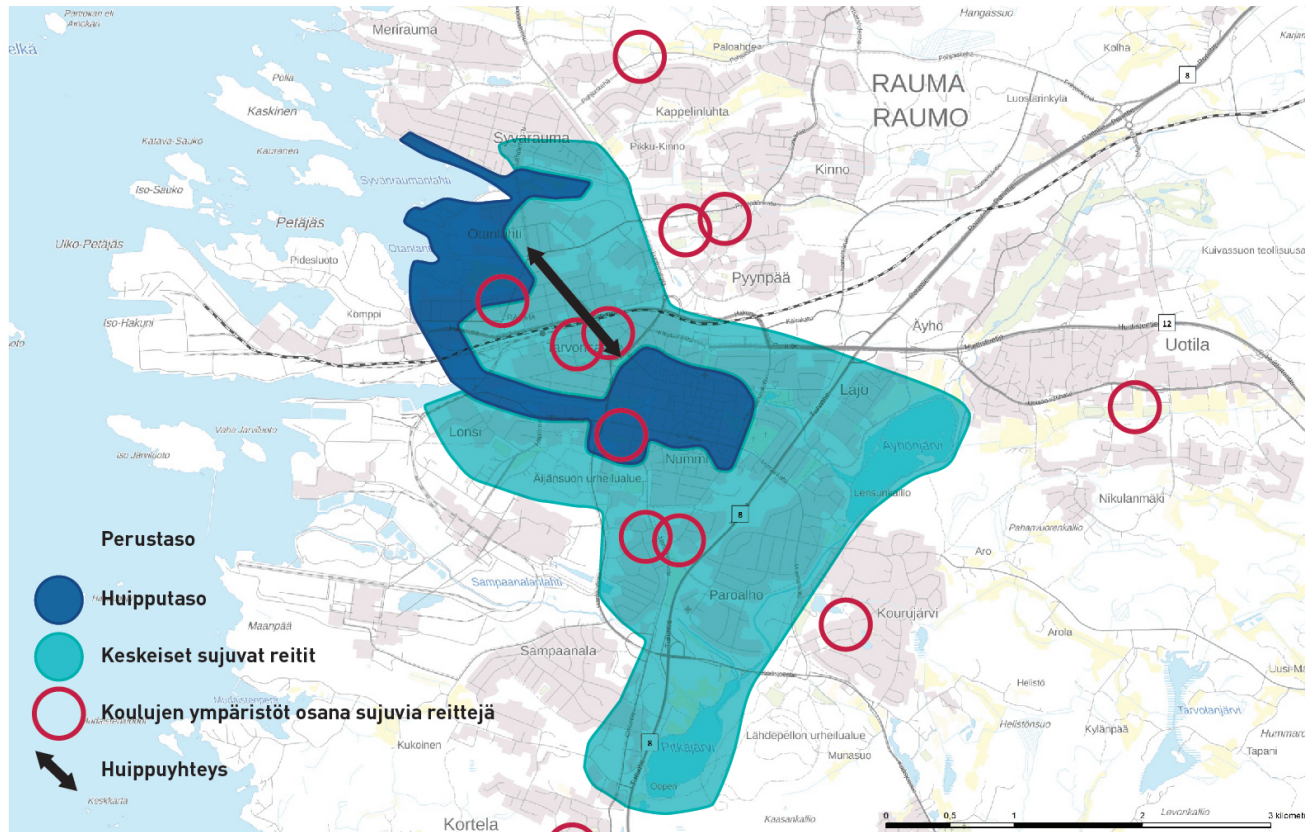
Kävely-ympäristön kehittämistä ohjaamaan laadittiin kriteeristö, jossa huomioidaan erityyppiset ympäristöt ja yhteydet. Perustason kriteeristö on minimivaatimus kaikille tasoille. Huipputaso sisältää myös alemmille tasoille asetetut kriteerit. Tavoitteet saavutetaan vähitellen, eri kohteissa eri aikaan. Yleiset periaatteet kävely-ympäristön kehittämiselle ohjaavat suunnittelua koko kaupungin laajuudesta.

Yleiset periaatteet Raumalla kävely-ympäristön kehittämiselle:

- Ajoratojen mitoitustasoa nopeustason mukaisesti (väylägeometria, kaarresäteet, ajoradan leveys, kohtaamismitoituseriaatteen, hidasteet yms. toimenpiteet)
- Mittakaava jalankulkijamäärän ja kadun tyyppin mukaan tarkentuva (kasvillisuus, penkit yms.)
- Turvalliset risteämiset ajoneuvoliikenteen kanssa, yhtäjaksoinen ylitysmatka enintään 7 metriä
- Suojatie on reitin jatkeena, ei ylimääräisiä puolenvaihtoja
- Liikennevalo-ohjaus suosii jalankulkijaa
- Esteettömyyden huomioiminen tärkeimmillä reiteillä ja kohteissa
- Huomioidaan kulttuuriympäristön arvot

KÄVELYN EDISTÄMISEN STRATEGIA

3.2 KÄVELY-YMPÄRISTÖN KRITEERISTÖ

Kävely-ympäristön vyöhykkeet

KÄVELY-YMPÄRISTÖN KOLMENTASOISET VYÖHYKKEET

Koko Rauman laajuisesti tavoitellaan perustason laatuksia, joilla varmistetaan kävelyreittien turvallisuus varsinkin asuinalueiden, työpaikka-keskittymien ja palveluiden välillä. Laadukkaiden virkistys- ja vapaa-ajan reittien tulee myös olla kaikkien raumalaisten saavutettavissa.

Keskeiset sujuvat reitit -vyöhykkeellä tähdätään turvallisuuden lisäksi saavutettavaan kävelyn. Vyöhykkeen kävelyreiteillä tavoitellaan sujuvuutta, suoruutta ja helppoutta. Vyöhyke sijoittuu ydinkeskustan ympäristön lisäksi tärkeimmille koulureiteille, pysäkeille johtaville reiteille, virkistysalueille johtaville reiteille sekä pääkatujen varsille.

Huippu-vyöhykkeelle sijoittuu Rauman ydinkeskusta, merenranta sekä yhteydet keskustasta merelle Kanalinrantaa ja Valtakatu-Syvärauman katu akselia pitkin. Huipputason laatuksella kiinnitetään huomiota kävelijän hemmotteluun. Turvallisuuden ja saavutettavuuden lisäksi huipputaso tähtää oleskeluun liittyvään viihtyisään kävelyn.

KÄVELYN EDISTÄMISEN STRATEGIA

3.2 KÄVELY-YMPÄRISTÖN KRITEERISTÖ

PERUSTASO

- Koko Rauma
- Pääväylien varret kaupunginosien välillä

KESKEISET SUJUVAT REITIT

- Keskusta-alueet ydinkeskustan ympärillä
- Koulureitit, Karin kampus, sairaala, seisake
- Reitit virkistysalueille ja nähtävyyksien välillä
- Reitit tärkeimmille pysäkeille
- Pääkatujen varret

HUIPPUTASO

Kuvat: Rauman kaupunki

- Erityiskohteet mm. Kaupungin ydinkeskusta (sisältää myös Vanhan Rauman), Kanalinranta, merenranta

TAVOITTEET:

Turvallinen kävely asuinalueiden, työpaikkakeskittymien ja palveluiden välillä. Laadukkaita virkistys- ja ulkoilureitit

- Reitit ovat selkeästi jatkuva oma koko-naisuutensa
- Valaistus
- Ajonopeudet alueen luonteen mukaisesti 30-40(50) km/h
- Pintojen ja ympäristön laatustandardi: Lähtökohtaisesti ei kivettyjä pintoja
- Virkistys- ja ulkoilureiteillä kivituhkapinta

TAVOITTEET:

Turvallisuuden lisäksi saavutettava kävely: sujuvat, suorat, helpot reitit

- Turvallinen ja esteetön kävely keskustan palveluiden ja asuin- ja työpaikkakeskittymien välillä
- Riittävästi tilaa kävellä stressittömästi ja nopeasti (kulkumuotojen erottelu)
- Jalankulkijoille oma valaistus
- Tarpeellisten kohteiden jatkuva opastus
- Ajonopeudet alueen luonteen mukaisesti 30(-40) km/h
- Pintojen ja ympäristön laatustandardi: Pääosin betonikiveys tai asfaltti

TAVOITTEET:

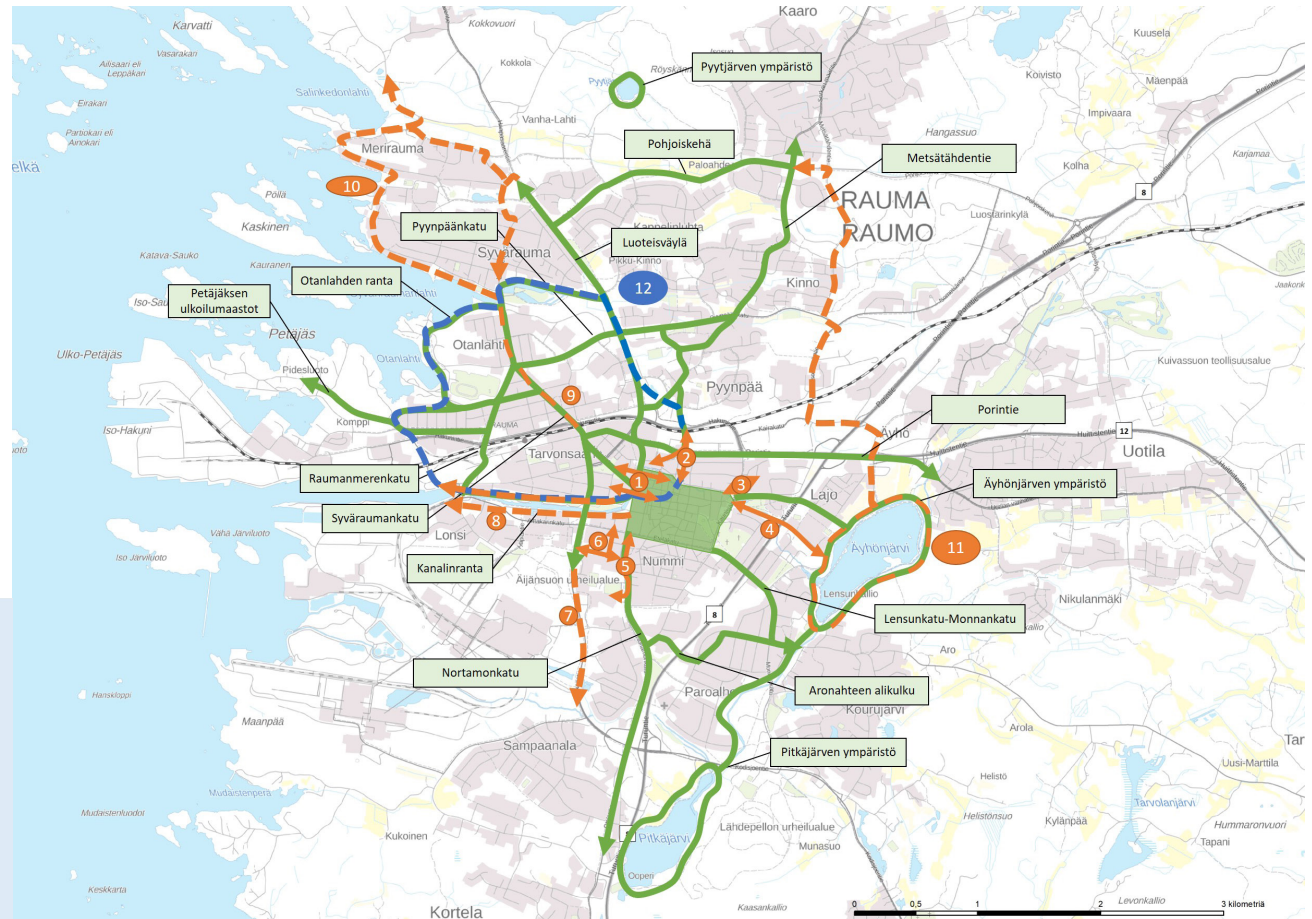
Turvallisuuden ja saavutettavuuden lisäksi oleskeluun liittyvä viihtyisä kävely ja kaikin aistein koettavissa (mielilyttävyys, kiinnostavuus)

- Kävelyn priorisointi (leveät jalkakäytävät tai shared space)
- Erityishuomio esteettömyyteen
- Mahdollisuus kulkea ja levätä suojassa säältä
- Kohtaamispaikkoja riittävästi
- Reittien brändäys ja opastus vetovoimakohteisiin
- Erikoisvalaistus
- Ajonopeudet alueen luonteen mukaisesti 20(-30) km/h
- Opastus moniviitat
- Runsas luonnonkiven käyttö

KÄVELYN EDISTÄMISEN STRATEGIA

3.3 TAVOITEKÄVELYVERKKO JA KEHITTÄMISKOHEET

Tavoitekävelyverkko luotiin ohjaamaan kävelyreit-
tien kehittämistyötä. Tavoitekävelyverkolle on tun-
nistettu nykyiset vahvat kävelyreitit sekä ne, jotka
tulevaisuudessa voisivat vahvistua. Verkko kattaa
arjen reitit kouluihin, työpaikoilla ja asiointiin sekä
vapaa-ajan virkistyskävelyn. Osa reiteistä on jo
nykyisin kävelyn kannalta miellyttäviä. Osa vaatii
kehittämistä, jotta niistä voisi tulla entistä merkit-
tävämpiä yhteyksiä. Kehittämistä kohti tavoitetilaa
tehdään vaihteittain, keskittyen aluksi yhteyksiin,
joissa on suurimmat käyttäjämäärät ja suurin tarve
kehittämistoimenpiteille. Kehittämistä ohjaa koko
kaupungin laajuisesti kävely-ympäristön kriteeristö.

Tavoitekävelyverkko ja kehityskohteet

4. KEHITTÄMISTOIMENPITEET

KEHITTÄMISTOIMENPITEET

Raumalaisen kävelyn edistämisen toimenpiteet perustuvat toteutettuihin asukas- ja nuorisokyselyihin sekä kaupungin edustajien kanssa pidettyyn työpajaan.

KÄYNNISTÄMINEN

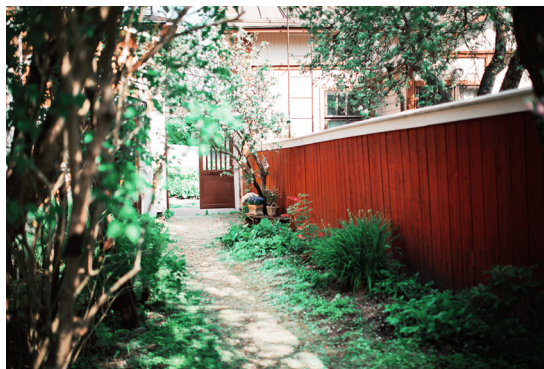
Toimenpiteiden toteutuksen ensimmäisessä vaiheessa painotetaan näkyviä, nopeita ja turvallisuutta parantavia toimenpiteitä sekä kävelyä kohtaan kiinnostusta herättäviä teemoja. Pidemmälle aikavälille sijoitettuihin toimenpiteisiin tarvitaan vielä periaatteellisia päätöksiä kaupungin johdolta ja päätöksentekijöiltä. Viestinnän ja keskustelun kautta työ voidaan toki jo niidenkin osalta käynnistää.

Toimenpiteiden vaiheistus noudattaa jaksotusta ensin, sitten ja myöhemmin. Suurin osa toimenpiteistä muodostuu kuitenkin toivottavasti ennen pitkää kaupungin jatkuvaksi toiminnaksi.

TOTEUTTAMINEN

Kaupunki vastaa kävelyn kehittämisen kokonaisuudesta. Yksittäisiä kävelyä edistäviä tapahtumia, palveluita ja ratkaisuja voivat olla kehittämässä myös paikalliset asukkaat, järjestöt ja yritykset. Esimerkkejä tällaisista toiminnoista voivat olla kävelytapahtumat, kännykkäsovellukset, kaupunkioppaat sekä vaikkapa palvelu, jolla helpotetaan kävelyä hidastavien tavaroiden kuljettamista. Kävelyä edistävät myös vuodenaikojen laajempi hyödyntäminen, kiinnostavat oikoreitit ja rikas paikalliskulttuuri. Kaupunkielämää voi muodostavat muutkin kuin pelkästään kaupallisen toiminnat – myös ihmiset mielekkäissä toimissaan.

Yksittäisten toimenpiteiden lisäksi kaupunkisuunnittelun periaate kaupunkirakenteen säilyttämisestä tiiviinä, lähipalveluita ja kivijalkakauppaa suosivana on keskeinen tekijä katuympäristön elävyyden ja jalankulun mielekkyyden puolesta.

Kuvat: Rauman kaupunki

KEHITTÄMISTOIMENPITEET

A) TIEDON LISÄÄMINEN JA ASENTESIIN VAIKUTTAMINEN

A	TOIMENPIDE	KUVAUS	ENSISIJ. VASTUUTAHO	AIKATAULU
A1 B4 → B5 →	Jalankulkubrändin luominen	Rauman kävelybrändi terävöitetään, luodaan viestinnän kärjet ja viestintäsuunnitelma.	Aluepalvelut sekä viestintä ja markkinointi	Ensin, jatkuva
A2 ↑ A1	Viestinnän jalkautus ja kampanjat	Luotu brändi jalkautetaan erillisissä viestintäkampanjoissa. Kampanjoissa viestitään olemassa olevista kävelykohteista ja reiteistä, kävelyn hyödyistä ja kävelyn nykytilasta strategian seurannan aineiston perusteella.	Viestintä ja markkinointi + aluepalvelut + sivistystoimi + sosiaalityö + aluepalvelut	Jatkuva
A3	Liikkumisen ohjauksen toiminnassa otetaan kävely vahvemmin esiin omana kulkumuotonaan.	Kaupunki toteuttaa liikkumisen ohjausta eri kohderyhmille. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan kävely vahvemmin omana kulkumuotonaan.	Liikenneturvallisuusryhmä + kaikki kaupungin hallinnonalat	Jatkuva
A4 ↑ A3	Tapahtumat ja tempaukset	Tehdään Rauman kävelyreittejä ja mielenkiintoisia kohteita tutuksi kaikille tapahtumin ja tempauksin. Menetelmänä voivat olla opastetut kävelykierrokset, haastekilpailut tai tapahtumat. Tapahtumissa tehdään yhteistyötä sidosryhmien kanssa ja hyödynnetään valtakunnallisia ja paikallisia teemoja.	Liikuntapalvelut + viestintä ja markkinointi + kaupunkikehityspalvelut + yhdistykset ja yhteisöt	Jatkuva
A5	Kävelyreittikarttojen laatiminen	Lisätään tietoisuutta olemassa olevista reiteistä laatimalla reittikarttoja. Jaetaan reittejä sähköisesti ja paperilla. Tehdään päivityksiä aiheesta kaupungin jakelukanavissa.	Viestintä ja markkinointi + aluepalvelut	Ensin, jatkuva

KEHITTÄMISTOIMENPITEET

A) TIEDON LISÄÄMINEN JA ASENTESIIN VAIKUTTAMINEN

A	TOIMENPIDE	KUVAUS	ENSISIJ. VASTUUTAHO	AIKATAULU
A6 B4 →	Kävelyyn ja muuhun aktiiviseen liik- kumiseen kannustavan applikaation käyttöönotto	Selvitetään kävelyyn ja muuhun liik- kumiseen kannustavan sovelluksen mahdollisuudet ja otetaan sovellus käyttöön. Sovelluksessa voidaan esittää esim. teemakävelyreittejä ja haasteita.	Viestintä, markkinointi, aluepalvelut	Sitten
A7	Nopea reagointi palautteisiin	Palautteenantamisen ja -käsittelyn järjestelyt ja vastuut selkeytetään ja niitä hyödynnetään jatkuvana osana työtä. Edellyttää kunnossapidon ja viestinnän resursseja sekä toimialo- jen välistä yhteistyötä.	Viestintä ja markkinointi + aluepalvelut	Jatkuvaa
A8	Vuoropuhelun ja yhteistyön jatkami- nen ja kehittäminen	Pidetään yllä nykyistä laaja-alaista liikenneturvallisuusryhmää (yrittä- jät, yhteisöt/seurat, nuorisovaltuus- to, vanhus- ja vammaisneuvosto). Ryhmä toimii aktiivisesti kävelyn edistämiseksi.	Aluepalvelut (Wihertoimi ja liikun- tapalvelut) + Sosiaali- ja terveystoimiala + sivistystoimi (kulttuuri)	Jatkuvaa
A9	Kävelyä koskevan avoimen datan lisääminen	Rauman karttapalveluun viedään kävelyä koskevaa ajantasaista tietoa. Tietoa voidaan jakaa myös muilla alustoilla.	Aluepalvelut + kiinteistö- ja mittaustoimi	Ensin, jatkuvaa

KEHITTÄMISTOIMENPITEET

B) FYYSISEN YMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN

B	TOIMENPIDE	KUVAUS	ENSISIJ. VASTUUTAHO	AIKATAULU
B1	Jalankulkureittien talvikunnossapidon kehittäminen KAIKKI	Pää- ja aluereittien talvikunnossapidolle määritellään tavoitetaso. Huomioidaan oikea-aikaisuus. Kiinteistöjen vastuulla olevien jalkakäytävien osalta lisätään yhteydenpitoa toivotusta tavoitetasosta.	Aluepalvelut	Ensin, jatkuva
B2	Jalankulkureittien siisteyden kehittäminen KAIKKI	Ulkoilureiteille määritellään kunnossapidon tavoitetaso. Lisätään roska-astioita harkinnan mukaan kävelyn pääreiteille. Liittyy Raumalla käynnissä olevaan penkkiohjelmaan.	Aluepalvelut (Wihertoimi ja katutoimi)	Ensin, jatkuva
B3	Ulkoilureittien saavutettavuuden parantaminen KESKEISET + HUIPPU	Ulkoilureittien valaistuksen, pyörä- ja autopsäköinnin, suihku-, sauna- ja wc-palveluiden tarve kartoitetaan ja palveluja täydennetään. Oikopolkua ja yhteyksiä parannetaan ja tarvittaessa lisätään. Liittyy Raumalla käynnissä olevaan penkkiohjelmaan.	Aluepalvelut (rakennuttaminen ja suunnittelu, katutoimi, Wihertoimi, liikuntapaikkatoimi)	Ensin
B4 ← A1 ← A6	Suunniteltavat kävelykokonaisuudet ja teemareitit KESKEISET + HUIPPU	Keskustan tuntumaan (vyöhykkeellä parempi) kehitetään yksi laajempi tai 1-3 teemareittiä. Työvaiheina suunnittelu, tarinallisten kohde-opasteiden suunnittelu ja markkinointi. Taukopaikat rytmittävät kulkua ja helpottavat eri kohderyhmien liikkumista.	Aluepalvelut (rakennuttaminen ja suunnittelu, katutoimi, Wihertoimi) + liikuntapalvelut + viestintä + matkailutoimi	Sitten
B5 ← A1	Perusviitat ja opastetut reitit KESKEISET + HUIPPU	Opastamisen nykytila kartoitetaan. Luodaan kaupungin jalankulun opastamisen konsepti ja toteutus.	Aluepalvelut (rakennuttaminen ja suunnittelu, katutoimi, Wihertoimi) + viestintä + matkailutoimi	Sitten

KEHITTÄMISTOIMENPITEET

B) FYYSISEN YMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN

B	TOIMENPIDE	KUVAUS	ENSISIJ. VASTUUTAHO	AIKATAULU
B6	Suojateiden turvallisuuden lisääminen KAIKKI	Kartoitetaan suojateiden turvallisuus ja sujuvuus. Korjataan puut-teen. Huomioidaan esteettömyys sekä turvallisuusvaatimukset ku-ten näkemäalueet ja hidasteet.	Aluepalvelut (rakennuttaminen ja suunnittelu + katutoimi) + kaavoitus)	Jatkuvaa
B7	Koulureittien turvallisuuden, sujuvuuden ja viihtyisyyden kehittäminen KAIKKI	Päivitetään koulureittimallinnukset vastaamaan uutta kouluverkkoa. Määritetään suositellut koulureitit ja kartoitetaan niiden kehittämistarpeet. Toteutus resurssien puitteissa priorisoiden.	Aluepalvelut ja sivistystoimi	Sitten
B8	Kadun tilajaon tarkastelu ja toteuttaminen KAIKKI	Toteutetaan pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman mukaiset poikkileikkaukset jalankulku- ja pyöräliikenneväylille. Päivitetään periaatteet vastaamaan myös kävelyn pääväyliä kuten Kanalinrantaa.	Kaavoitus + Aluepalvelut (rakennuttaminen ja suunnittelu, katutoimi)	Jatkuvaa
B9	Esteettömyyssuunnitelma ja esteettömyyden edistäminen	Määritetään esteettömät reitit sekä niiden tavoitekriteerit. Toteutus resurssien puitteissa priorisoiden keskusta-alue. Hyödynnetään esteettömyyden kokemusasiantuntijaa kaupunkiympäristön kehittämishankkeissa.	Kaavoitus + Aluepalvelut + Vammaispalvelut	Nyt, jatkuvaa
B10	Kävelyn edistämistyöhön sitoutuminen ja rahoituksen kehittäminen	Kävelyn edistämistä strategia hyväksytään päätöksenteossa. Varataan vuosittain resursseja kävelyn edistämisen toimenpiteille. Hyödynnetään valtionavustuksia sekä tehdään työtä osana liikenneturvallisuusryhmän ja muiden jatkuvien palveluiden toimintaa.	Viestintä, aluepalvelut, liikuntapalvelut, päätöksentekijät	Ensin, jatkuvaa
B11	Kävelykatuaika juhannuksesta koulujen alkuun	Muutetaan Vanhan Rauman kävelykatu pysyvästi 4 viikon mittaiseksi kuten vuonna 2020.	Päätöksentekijät, keskustan yrittäjät	Ensin

KEHITTÄMISTOIMENPITEET

B) FYYSISEN YMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN

B	TOIMENPIDE	KUVAUS	ENSISIJ. VASTUUTAHO	AIKATAULU
B12	Julkisen liikenteen palvelutason parantaminen KAIKKI	Rauman julkisen liikenteen palvelutasoa parannetaan (kutsuohjattu liikenne).	Kaupunkikehitys	Sitten
B13	Kävelyn huomioiminen osana suunnitelmia ja päätöksentekoa KAIKKI	Suunnittelijat huomioivat kävelyn ominaispiirteet ja vaatimukset osana suunnitelmia ja päätöksiä	Kaavoitus + Tekninen, sosiaali- ja svistystoimialat + päätöksenteko	Jatkuvaa
B14	Ajonopeuksien laskeminen KAIKKI	Ajonopeuksia lasketaan km/h:iin keskusta-alueella sekä asuinalueilla. Varmistetaan, että liikenneympäristön ratkaisut tukevat alhaisempaa nopeusrajoitusta.	Aluepalvelut ja kaavoitus + päätöksenteko	Myöhemmin
B15	Pysäköintipolitiikan päivitys KESKEISET + HUIPPU	Laaditaan Raumalle pysäköintipolitiikka, jossa tarkistetaan pysäköintipaikkojen lukumäärä ja sijoittelu keskusta-alueella sekä aikarajoitukset. Tuetaan yhden pysäköinnin asiointia.	Kaavoitus ja aluepalvelut + Päätöksenteko	Ensin

5. SEURANTA

SEURANTA

5.1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

SEURANTA AUTTAA VAIKUTTAVUUDEN TODENTAMISESSA

Strategian tavoitteiden toteutumista voidaan seurata monella tapaa. Kävelyn edistämiseksi on laadittu tarkka listaus toimenpiteistä, joita Raumalla tulisi toteuttaa. Seurantatieto edistää käsitystä siitä, mitä on tehty ja miten kävelyyn sijoitetut investoinnit ja työ vaikuttavat kaupungissa. Vastuu seurannasta on liikenneturvallisuusryhmällä.

TAVOITTEEN "TIEDON LISÄÄMINEN JA ASENTESIIN VAIKUTTAMINEN" TOTEUTUMINEN

Toteutumista seurataan parhaiten kokoamalla vuosittainen kooste toteutetuista ja käynnistetyistä toimista ja yhteistyöstä (viestintä, liikkumisen ohjaus, tapahtumat ja tempaukset).

Kaupunki voi halutessaan julkaista tämän kaupunkilaisille jaettavassa lehdessä. Tavoitteen toteutumisesta saadaan käsitystä myös vuonna 2020 toteutetun kävelijöiden olosuhteita ja tarpeita kartoittavan kyselytutkimuksen säännöllisellä uusimisella.

Kuva: Rauman kaupunki

SEURANTA

5.1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

TAVOITTEEN "FYYSISEN YMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN" TOTEUTUMINEN

Fyysisen kaupunkiympäristön kehittäminen tarjoaa kaupunkilaisille helposti ja nopeastikin näkyvää muutosta. Tästäkin tavoitteesta on kuitenkin syytä tehdä kooste, jossa on esitelty vuoden aikana toteutetut ja käynnistetyt toimet (kunnossapito, kohteiden saavutettavuuden, turvallisuuden, opastuksen, viihtyisyyden ja kadun tilajaon parantaminen). Lisäksi esteettömyyssuunnitelman, keskeisen kävelyä helpottavan toimenpiteen edistymisestä on hyvä tiedottaa. Koosteeseen on syytä myös kirjata, mikäli näissä asioissa on menty taaksepäin.

Kävelyn liittyvän datan kokoaminen on keskeinen tekijä kävelyn edistämistyön laajentamisessa.

Tavoitteiden toteutumisesta kertovat kävelyverkoston määrän ja laadun osalta muutokset

- Jalankulkuonnettomuuksissa
- Seurantakohteiden dronekuvauksissa, jalankulkijalaskennoissa sekä oleskeluhavainnoinneissa
- Kävelyn liittyvien palautteiden määrässä
- Muiden liikennemuotojen olosuhteiden muutoksissa: pyöriteiden eriyttäminen, julkisen liikenteen palvelutaso, ajonopeudet, pysäköintipolitiikka

Isommassa mittakaavassa kävelyn rooli kaupungin liikumisessa riippuu siitä, miten luontevasti se liittyy muihin liikennemuotoihin. Näitä tekijöitä ovat esimerkiksi kävelyn koettu turvallisuus ja helppous muun liikenteen yhteydessä, pysäkkiympäristöjen viihtyisyys ja liityntäpysäköintimahdollisuudet.

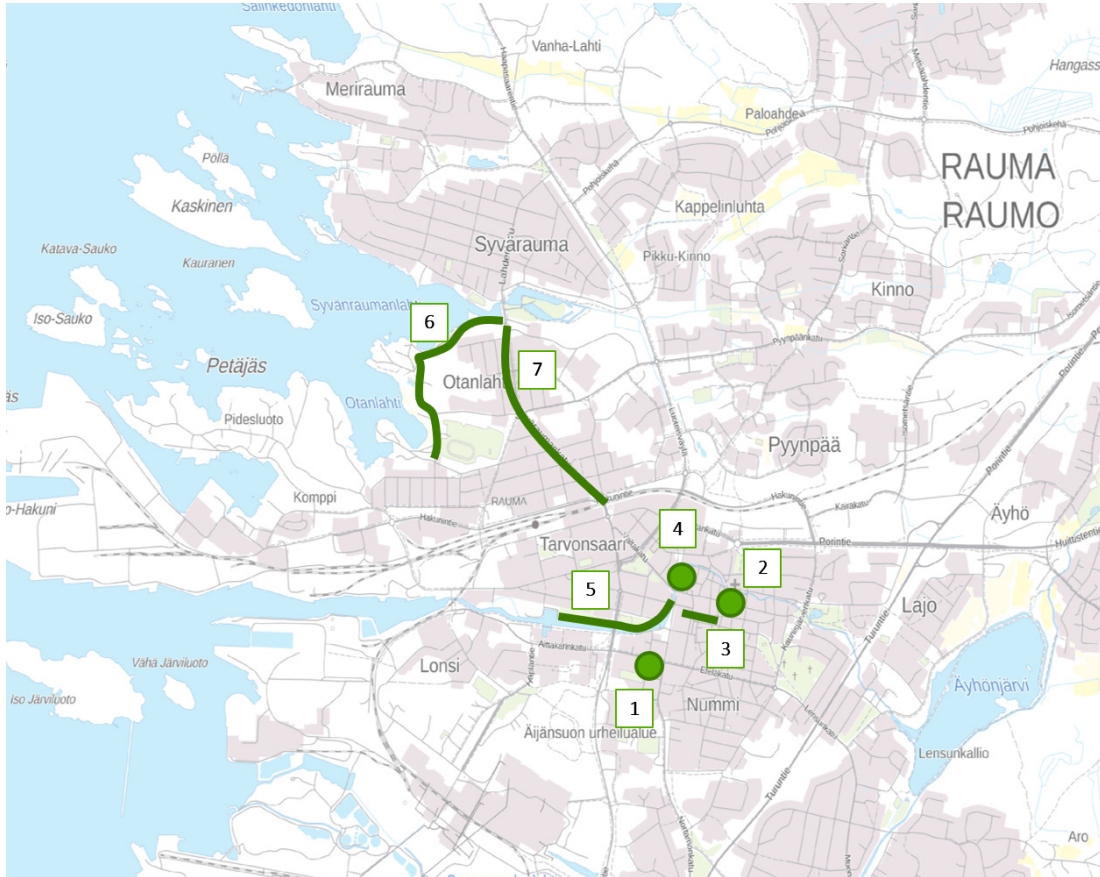
Kuva: Rauman kaupunki

Kävelyä ja pyöräilyä tulisi ehdottomasti kehittää rinnakkain. Niillä on kaupunkielämän aktiivisuuden kannalta yhteistä se, että ne ovat sosiaalisia kulkutapoja eli niistä on helppo ottaa kontaktia kanssaihmiisiin ja pysähtyä juttelemaan tai palveluiden äärelle. Liikennemuotoina niillä on kuitenkin nopeutensa puolesta erilaiset tarpeet matkan sujuvuudelle, mikä tulee huomioida reittien

ominaisuuksissa. Pitkällä juoksulla liikennejärjestelmä tulee nähdä kokonaisuutena, jolloin kaupungin laajuiset kestävä liikuttamisen periaatteet on hyvä sopia poliittisessa päätöksenteossa.

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

Seurantakohteet

5.2.1 SEURANTAKOhteet JA DRONEKUVAUS

Toimenpiteissä säännöllisesti toistettavaksi seurantamenetelmäksi valittiin dronekuvaus. Droneilla kuvatuista ilmakuvista voidaan analysoida määrällistä ja laadullista tietoa. Tarkoittaen sitä, kuinka paljon jalan liikkuvia on, millainen on ympäristön laatu ja mitä ihmiset kohteessa tekevät.

Huipputason vyöhykkeeltä seurattavaksi valitut kohteet kuvattiin vuonna 2020 lähtötiedoiksi tuleville seurannoille. Vuonna 2020 koronan takia kaduilla liikkui selvästi muita vuosia vähemmän väkeä. Kuvauspäivän sade vaikutti myös selvästi kulkijamäärään. Näiden tekijöiden vuoksi vuoden 2020 dronekuvia ei voida käyttää jalankulun ja oleskelun määrän mittarina jatkossa toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioitaessa. Sen sijaan kuvista on voitu arvioida ympäristön laatua. Tulevina vuosina jalankulkijoiden määrää voidaan todennäköisesti tarkastella aivan normaalisti.

Kohteet kuvattiin tiistaina 7.7. noin klo 17.40-19.15 välisenä aikana. Päivä oli ollut sateinen, mutta selkeni illaksi.

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

KARIN KAMPUKSELLE JOHTAVA REITTI (AITTAKARINKATU/ALFREDINKATU)

Kohteen kuvaus: Karin kentälle rakentuu liikunta-, vapaa-aika- ja koulukeskus ”Karin Kampus”, jonka on tarkoitus valmistua vuonna 2023. Kampuksen ympäristön reittien kehittämistyö on käynnissä. Erityisesti Alfredinkadun jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteita parannetaan.

Jalankulkijan ympäristön nykytila: Ennen Karin kampuksen rakentumista ympäröivässä katuverkossa on havaittavissa jalankulun ja pyöräilyn yhdistetyt reitit kadun varressa. Suojateitä ei ole vielä kovin tiheästi. Suojateistä erottuu, että suojatiesaarekkeet ja osa merkinnöistä puuttuu. Jalankulkijoiden oikopolkua on nähtävissä. Katuympäristössä on muutamia suojaavia katupuita ja ympäröivä rakennuskanta on miellyttävän pienimittakaavaista.

Seuranta: liikunta-, vapaa-aika- ja koulukeskuksen rakentuessa on syytä seurata kampuksen ympäristön reitien ja katuympäristön laadun kehittymistä.

- Jalkakäytävät
- Suojatiet
- Kasvillisuus
- Koulun ja kirjaston välinen yhteys – onko helppo ja houkutteleva?

Kuvat: Rauman kaupunki

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

KAUPPATORI

Kohteen kuvaus: Kauppatori on kaupungin tunnettu sydän ja vilkas erityisesti kesäaikaan. Torilla järjestetään säännöllisesti tapahtumia. Tori ja sitä sivuavat kadut perusparannettiin vuonna 2008. Samassa yhteydessä rakennettiin torikatokset kaupankäyntiä varten. Torille sijoittuu myös ilmaisia, tosin aikarajoitettuja pysäköintipaikkoja. Tori on historiallisesti tärkeä kohde ja se sijoittuu UNESCO:n Vanhan Rauman maailmanperintökohteen alueelle.

Torin katutilaa kuvaa jatkuvasti Sanomalehti Länsi-Suomen webkamera (Länsi-Suomi, 2020).

Jalankulkijan ympäristön nykytila: Vanhan Rauman katuverkko on jalankulkijalle virikkeellisyydessään kiinnostava, mittakaavaltaan ihmisen kokoinen ja katutilaltaan helposti lähestyttävä – lukuun ottamatta esteettömyyttä.

Kuvaushetken aikana torilla on vanhojen autojen tapahetken ja koronan vuoksi oikeastaan enemmän autoja kuin ihmisiä. Pysäköinnillä on kuvaustilanteen aikaan vahva rooli julkisivuja vasten. Aivan torin keskusaukio on kuvassa melko vähällä käytöllä. Torin luonteeseen kuuluu avoin aukio, jossa toripäivisin riittää elämää. Myös vehreys puuttuu, mutta Vanhaan Rauman ja torin katukuvaan puut ja istutukset eivät historiallisesta näkökulmasta kuulu.

Kuvat: Rauman kaupunki

Seuranta: Jo ennestään vilkkaassa ja arvokkaassa kohteessa on hyvä seurata ihmisten oleskelun paikkojen ja toimintojen sekä istumapaikkojen muutoksia. Kuvista voi myös nostaa esiin sitä, miten autot vaikuttavat tilan käyttöön.

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

KAUPPAKATU-ANUNDILANAUKIO

Kohteen kuvaus: Kauppakatu välillä kauppatori – Anundilanaukio on suosittu jalankulkuyhteys vanhan ja uuden keskustan välillä. Aiemmin aukiota hallitsi autojen pysäköintialue. Kohde sijoittuu UNESCO:n Vanhan Rauman maailmanperintökohteen ja sen suojavyöhykkeen rajalle.

Jalankulkijan ympäristön nykytila: Kauppakatu on kävelypainotteinen katu, jossa jalankulkijan on miellyttävä kulkea. Rinnakkainen Kuninkaankatu on suosittu jalankulkureitti. Autoliikenteen ajonopeudet ovat maltilliset kapean ajoradan sekä ympäristön materiaalien ansiosta. Katu on turvallinen. Autoliikenteellä on kuitenkin kadun päärooli näin kävelykatuajan ulkopuolella. Esteettömyyttä tukevat kadun varren on penkit, joilla voi levähtää. Anundilanaukiolla katutilasta on rajattu oleskeluun alue, jossa on uudet ja laadukkaat rakenteet. Rakennusten mittakaava ja arkkitehtuurin yksityiskohdat sekä kivijalkaliikkeet tarjoavat virikkeitä jalankulkijalle. Aukiolla on vehreää puustoa.

Kävelijän on helppo suunnistaa Anundilanaukion suunnasta kohti toria, sillä kirkko toimii maamerkkinä.

Seuranta: Kohde sijoittuu keskeiseen paikkaan Vanhan Rauman ja muun keskustan rajalle. Kohde erottuu katutilan laadultaan muusta Savilankadun ympäristöstä. Kohteen oleskelua voi havainnoida kuten torillakin: mihin ihmiset mielellään sijoittuvat ja mitä tekevät? Autoliikenteen rooli voi myös muuttua tässä kohteessa, mikäli houkuttelevia oleskelualueita halutaan joskus laajentaa.

Kuvat: Rauman kaupunki

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

UUDEN KAUPPAKESKUKSEN YHTEYDET:

VÄNNINKATU – NORTAMONKATU NORTAMONKATU – VALTAKATU/KUNINKAAN- KATU

Kohteen kuvaus: Keskeiselle paikalle Valtakadun varteen sijoittuva vanhan, tällä hetkellä käytöstä poistetun liikekorttelin tilalle on suunniteltu rakentuvan uusi kauppakeskus. Tarkemmin kohde sijoittuu Kanalin länsirannalle, entisen Tarvontorin kiinteistön ja lähistön alueelle. Lähiympäristössä Vänninkadun kohdalle on suunnitteilla uusi jalankulun ja pyöräliikenteen silta. Toiselle puolelle Kuninkaankadulle kulttuuritalo Posellin tuntumaan on suunnitteilla kadun tilajaon uudistus, jossa kadulle saadaan lisää oleskelupaikkoja.

Jalankulkijan ympäristön nykytila: Tällä hetkellä Nortamokadulla kauppakeskuksen kohdalla on kadun itäpuolella kapea jalkakäytävä. Pyöräliikenne on ajoradalla. Kulkijamäärien kasvaessa tulevaisuudessa kapea jalkakäytävä ei ole riittävä miellyttävään kävelyyn.

Autojen pysäköinnillä on tällä hetkellä suuri osuus kiinteistön maa-alasta. Puusto on vihreää ja rakentaminen matalaa ja pienimittakaavaista myös viereisillä tonteilla. Jalankulkijan silmien korkeudella on paljon mielenkiintoista katseltavaa ja aistittavaa, mikä toivottavasti säilyy myös uuden kauppakeskuksen myötä.

Kuvat: Rauman kaupunki

Seuranta: Uusi kaupallinen painopiste saattaa vaikuttaa jalankulkijavirtoihin ympäröivilläkin alueilla. Osittain lämmitetty tila saattaa siirtää kulkijavirtoja katujen sijasta sisälle. Jalankulkijamääriä olisi siis hyödyllistä verrata jo ennen muutosta. Kauppakeskuksen rakentamisen yhteydessä on tärkeää seurata myös ympäristön laadun muutoksen suuntaa jalankulkijan kannalta. Säilyykö vihreä puusto ja rakennusten katutasen pienimittakaavaisuus kauppakeskuksen rakentamisen yhteydessä? Miten pysäköinti vie katutilaa? Syntyycö oleskelun paikkoja?

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

KANALIN POHJOISRANTA (VÄHÄMAANPUISTO – KANALINRANTA)

Kohteen kuvaus: Kanali on keskeinen elementti ja maamerkki, joka yhdistää Vanhaa Raumaa ja merta. Kanalin mutka on myös keskeinen maisemallinen solmu-kohta, jossa monta reittiä, suuntaa ja toimintoa yhdistyy. Suojantien päässä rata ja satama vaikeuttavat pääsyä merenrantaan.

Jalankulkijan ympäristön nykytila: Kanalinranta molemmin puolin on suosittu vapaa-ajan reitti. Kanalinrannassa kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikennejärjestelyt ovat kuitenkin epäselvät eivätkä eri kulkumuodot löydä omille kaistoilleen. Kävelijän olisi luontevinta kulkea myös Kanalin puolta, jossa ympäristö on viihtyisimmillään ja veden yksityiskohdat nähtävissä. Kanalin puoli on kuitenkin varattu pyöräilijöille – jalkakäytävä on toisella puolen katua. Jalkakäytävän kohdalle sijoittuu ravintolan terassi. Terassi elävöittää katukuvaa, mutta ahdas katutila estää sujuvan jalankulun. Kanalin pohjoispuolella Vähämaanpuiston ylityksen kohdalla kävely-yhteys katkeaa ja virallinen reitti jatkuu eteläpuolelle. Pohjoispuolella ympäristö on vihreä, mutta reittiä merelle päin on vaikea hahmottaa.

Kanalin pohjoispuolista reittiä toivottiin asukaskyselyssä kehitettävän. Reitti on vihreä ja miellyttävä kulkea, mutta siinä on epäjatkuvuuskohtia. Kävelysillan tarve välillä Parpansali – Scandic. Jalankulkijamäärät ovat osuudella suuret, minkä vuoksi jalankulun ja pyöräliikenteen erot-telu on perusteltua. Kanalin pohjoisessa mutkassa

Kuvat: Rauman kaupunki

autoilulle on suhteessa jalankulkuun ja pyöräilyyn varattu laaja ala katutilasta.

Jatkuva vesielementti on kiinnostava, rentouttava ja suunnistamista helpottava elementti katuverkon rinnalla. Kanalinrannan vihreä ja puistomainen vyöhyke erottaa aluetta Nortamonkadusta. Kanalinrannan rakennusten ja liiketilojen julkisivu ilmeeltään melko suljettu lukuun ottamatta ravintolan kohtaa. Rakennusten mittakaava on kuitenkin miellyttävä.

Seuranta: Tämän monipuolisen kohteen seurannassa huomio keskittyy luontevaan tilanjakoon ja reitteihin. Seurattavia asioita ovat siten eri liikennemuotojen tilajako, yhteyssilta, tila oleskelulle ja näkymä veteen, oleskelun paikat ja erottaminen autoliikenteestä esim. kasvillisuudella.

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

KANALIN POHJOISRANTA (KANALINRANTA - NORTAMONKATU - KALLIOKATUA)

Kohteen kuvaus: Merta ja Vanhaa Raumaa yhdistävä Kanali jatkuu katuverkon keskellä Nortamonkadun varressa. Kalliokadun kohdalla leveä Kanali kapenee keskeiseksi osaksi katutilaa. Samalla virkistystien ympäristöstä siirrytään vilkkaan liikenteen keskelle.

Jalankulkijan ympäristön nykytila: Jalankululle on varattu suuri osuus katutilasta. Auto- ja pyöräliikennettä ei ole kuitenkaan erotettu kasvillisuudella tai rakenteilla, mikä vähentää oleskelulle sopivaa tilaa. Kanalin reunassa ja puuston suojassa sekä terassilla on oleskelun paikkoja. Sillalta on hyvä näköyhteys veteen. Pohjoisempana kaupungintalon kohdalla veteen on sijoitettu taidetta.

Seuranta: Kohta on yhdenlainen saapumisen paikka keskustaan ja siitä olisi hyvä olla luonteva yhteys Vanhaan Raumaankin. Katutilan tilajaon puolesta olisi syytä keskittyä viihtyisyyden havainnointiin. Tulevaisuudessa tämä voi muuttua esimerkiksi oleskelun paikkojen erottamisella autoliikenteestä rakentein tai kasvillisuudella. Oleskeluakin on syytä havainnoida: oleskeleeko ihmisiä kyseisessä paikassa? Mihin ihmiset mielellään sijoittuvat ja mitä tekevät?

Kuvat: Rauman kaupunki

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

SUVITIE

Kohteen kuvaus: Meri on vahva osa raumalaista identiteettiä. Suvitie merenrannassa onkin hyvin suosittu vapaa-ajan virkistysreitti. Ilta-aikaan ja viikonloppuisin rannassa kulkee runsaasti vapaa-ajan kulkijoita nauttimassa maisemista ja raittiista ulkoilmasta. Osuus Syväraumankadul-ta Merijakamolle on uusittu vuosien 2016-2020 välillä. Muilta osin Suvitie on juuri peruskunnostettu mm. päällysteen osalta.

Jalankulkijan ympäristön nykytila: Suvitie on erottuva esimerkki uudistetusta vapaa-ajanreitistä. Suvitiellä on kapea ajorata ja erillinen yhdistetty jalankulku- ja pyörätie. Maisemaa hallitsee merinäköala, jota varten rantaan saavutaan virkistymään. Kasvillisuus on paikoitellen vähäistä mutta rakenteet kestävät. Reitin vilkkauteen nähden sen varrella on melko vähän pysähtymisen ja oleskelun paikkoja.

Seuranta: Tämän keskeisen, uudistetun reitin viihtyisyys on seurannassa keskeinen teema. Seurattavia tekijöitä ovat oleskelu, kasvillisuuden sekä pysähtymisen ja oleskelun paikkojen kehittäminen.

Kuvat: Rauman kaupunki

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

SYVÄRAUMANKATU, VALTAKATU

Kohteen kuvaus: Syväraumankatu – Valtakatu on suorin ja selkein reitti Rauman keskustasta merenrantaan. Katu on myös vilkas arjen liikkumisen reitti. Radan varrella on Veturipuisto, uudehko kääntöpöydän ympärille rakennettu oleskelualue.

Jalankulkijan ympäristön nykytila: Katulinja on pitkä ja suora. Autokaistat ovat erittäin leveät. Yhdistetty jalankulku- ja pyörätie on erotettu ajoradasta viherkaistalla ja puurivillä. Katupuut tuovat hieman suojaa liikenteeltä ja rytmittävät katutilaa. Yhdistetty väylä on ahdas sekä kävellä että pyöräillä. Kulkumuotojen erottelu parantaisi turvallisuutta ja sujuvuutta.

Varsinkin Syväraumankadulla sekä radan tuntumassa kadunylitykset ovat pitkiä ja turvattomia. Keskisaarekkeet parantaisivat tilannetta. Asukaskyselyssä Syväraumankatu-Valtakatu sai usean merkinnän hankalana paikkana. Ongelmaksi nimettiin meluisuus, turvattomuus ja vaikeakulkuisuus.

Syväraumankadulla rakentaminen pienimittakaavaista sekä sisältää näkymiä pihoiille, Valtakadulla urbaanimpi ympäristö tuo reitille kiinnostavuutta. Valtakadun varteen sijoittuu puistoalueita ja Syväraumankadun pohjoispään liikenneympyrässä on kioski. Muuten kadun varrella on vähän pysähtymisen ja oleskelujen paikkoja. Syväraumankadun pohjoisessa liikenneympyrässä osa katutilasta on otettu vihersaarekkeeksi. Saarekkeeseen ei kuitenkaan ole jalankulkijalle reittiä tai oleskelumahdollisuutta.

Seuranta: Tämän autoliikenteeltään vilkkaan reitin seurattava teema on turvallisuuden ja houkuttelevuuden kehittäminen. Seurattavia tekijöitä ovat kulkumuotojen erottelu, kadunylitysten turvallisuuden kehittäminen,

Kuvat: Rauman kaupunki

meluisuuden hallinta, pysähtymisen ja oleskelun paikkojen kehittäminen.

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

KATUYMPÄRISTÖN LAADUN JA KÄYTÖN SEURANTA

Kokonaiskuvan kaupungin kävelyn tilasta saa kartta-analyyseillä, YKR-aineistosta ja jalankulkijaonnettomuuksien määrästä. Käytännön olot kävelijälle vaativat kuitenkin todellisuuden – käyttäjien ja olosuhteiden – kohtaamista paikan päällä. Tämän kadulla tehtävän seurannan kohteena on erityisesti Kauppatori mutta seuranta kannattaa tehdä muissakin kohteissa.

Määrällisinä mittareina voidaan hyödyntää joissain paikoin Rauman keskustassa jo olevien kävelylaskureiden tietoja. Pääasiallinen menetelmä on katutasolta tehtävät jalankulkijalaskennat. Samoin kuin auto- tai pyöräliikenteen laskennoissa, keskeiseltä reitiltä tai risteysalueelta lasketaan ohikulkevat ihmiset tiettyinä ajankohtana. Mieluiten laskennat tulee toteuttaa arkipäivänä ja viikonloppuna, huomioiden ruuhka-ajat. Keskeistä on pyrkiä ajoittamaan laskennat jatkossakin samoihin ajankohtiin. Säätä on myös syytä valikoida, sillä sateella tai kovalla tuulella laskennat eivät välttämättä anna käsitystä todellisista kulkijamääristä. Hyviä ja tarkkoja ohjeita on tarjolla esimerkiksi tanskalaisella Jan Gehlin arkkitehtitoimistolla ja siitä muodostuneella Gehl-instituutilla, joka pyrkii levittämään menetelmän osaamista maailmalle (mm. How to study public life-teos 2013 ja Public Life Tools 2020).

Kuva: Rauman kaupunki

SEURANTA

5.2 SEURANNAN MENETELMÄT

Laadullisina mittareina voidaan käyttää valmiiden kriteeristöjen toteutumista Raumalla. Esimerkiksi katutilan laatua voi määrittää Panu Söderströmin Suomen ympäristökeskukselle (2012) luoman elävän kaupungin 10 kriteerin avulla. Kävelyn ja oleskelun olosuhteita voidaan havainnoida Gehl Arkkitehtien (2020) 12 kriteerin perusteella hyödyntäen Gehlin toimiston edellä mainittuja ohjeita.

Erityisen hyödyllistä on seurata, miten kaupungissa toteutetut katutilan tai käytäntöjen muutokset vaikuttavat näissä havainnoinneissa saatuihin tuloksiin.

Kuva: Rauman kaupunki

6. LÄHTEET

LÄHTEET

- (1) Söderström, Panu (2012). Elävät kaupunkikeskukset Kaupunkiympäristön monipuolisuus ja laatu verkostokaupungin keskuksissa. Suomen ympäristökeskuksen julkaisut 32/2012 (viitattu 29.10.2020)
< http://www.ymparisto.fi/sy32_2012/sy32_2012_elavat_kaupunkikeskukset.pdf>
- Gehl, Jan ja Svarre, Birgitte (2013). How to study public life. Island Press.
- (2) Speck, Jeff (2013). Walkable city: How downtown can save America, one step at a time. New York, North Point Press.
- (3) Gehl, Jan (2018). Ihmisten kaupunki. Suomennos Tytti Viinikainen, Jani Päivänen, Heidi Hammarsten ja Paula Tuurnala. Rakennustieto Oy.
- (4) Gehl Institute (2020) How to use Public Life Tools. Gehl Live. (viitattu 29.10.2020)
< <https://gehlpeople.com/tools/>>
- (5) Länsi-Suomi (2020). (viitattu 29.10.2020) <<https://ls24.fi/web-kamerat/kauppatori-rauma>>

